

[REDACTED]

Van: Servicebureau
Verzonden: vrijdag 21 februari 2020 16:07
Aan: [REDACTED]
Onderwerp: Besluit Provincie Utrecht Z-WNB-RI-REG-2019-1920
Bijlagen: Besluit Z-WNB-RI-REG-2019-1920.pdf; Begeleidende brief [REDACTED] Z-WNB-RI-REG-2019-1920.pdf

Geachte heer, mevrouw,

Hierbij zenden wij u een definitieve beschikking in het kader van de Wet natuurbescherming voor de volgende locatie:

Utrechtseweg Amersfoort Sortie 02, westelijk van het perceel van Parkflat De Lichtenberg, oostelijk van het perceel aan de Utrechtseweg 309

Besluitdatum 21-2-2020

De beschikking wordt op 25-2-2020 bekendgemaakt op <https://www.overheid.nl/>

Met vriendelijke groet,

Servicebureau
Team Vergunningverlening Natuur en Landschap
Domein Landelijke Leefomgeving

provincie :: Utrecht

Archimedeslaan 6, Postbus 80300, 3508 TH Utrecht
T (030) 258 3311
www.provincie-utrecht.nl
twitter.com/ProvUtrecht

[Aanvraagformulier Wet natuurbescherming](#)

Alle bekendmakingen kunt u bekijken op <http://www.officielebekendmakingen.nl/>

BESLUIT van GS van Utrecht

DATUM	21 februari 2020	TEAM	Vergunningverlening Natuur en Landschap
ZAAKKENMERK	Z-WNB-RI-REG-2019-1920	REFERENTIE	Servicebureau
NUMMER	8200B37C	DOORKIESNUMMER	030-2583311
UW BRIEF VAN	12 september 2019	FAX	030-2583139
UW NUMMER	-	E-MAILADRES	Servicebureau@provincie-utrecht.nl
BIJLAGE(N)	-Voorschriften en beperkingen inclusief kaart planlocatie - Activiteitenplan	ONDERWERP	Wnb ontheffing ruimtelijke ingrepen

Besluit van Gedeputeerde Staten van Utrecht op de aanvraag van 12 september 2019 van Bureau Viridis namens Adviesbureau Verdouw BV, om ontheffing in het kader van artikel 3.8, eerste lid, gelezen in samenhang met artikel 3.10, tweede lid, van de Wet natuurbescherming (hierna: wet).

I. Besluit

Gelet op het bepaalde in de wet, het Beleidskader Wet natuurbescherming en Verordening Natuur en Landschap hebben wij besloten u ontheffing te verlenen van de verbodsbepalingen in artikelen 3.10, eerste lid, aanhef en onder b, van de wet, voor zover dit betreft het opzettelijk beschadigen en/of vernielen van voortplantings- of rustplaatsen van de das voor de periode van 9 maart 2020 tot 9 maart 2025.

II. Omschrijving van de aanvraag

Uw aanvraag heeft betrekking op het perceel gelegen aan de Utrechtseweg te Amersfoort, kadastraal bekend als Gemeente Amersfoort, sectie C, nummers 5949 en 5950. De plannen gaan uit van het realiseren van twee grondgebonden bouwblokken voor appartementen met een zorgfunctie. U vraagt ontheffing van de verbodsbepalingen genoemd in artikel 3.10 van de wet voor wat betreft de das (*Meles meles*) voor de periode van 9 maart 2020 tot 9 maart 2025.

III. Procedure

De aanvraag is afgehandeld overeenkomstig het bepaalde in afdeling 4.1.2 van de Algemene wet bestuursrecht. Op 22 november 2019, 3 december 2019, 5 december 2019, 22 januari 2020, 23 januari 2020 en 4 februari 2020 heeft u deze aanvraag aangevuld.

IV. Toetsingskader

De das is beschermd ingevolge artikel 3.10, eerste lid, onder a en b van de wet.

V. Toetsing Ruimtelijke Ingreep**Motivering****Das**

Ten noorden van het plangebied, op het militair oefenterrein, is een dassenburcht aanwezig. Sporen van de das zijn in het plangebied aangetroffen. Er is in het plangebied een oude, kleine burcht bestaande uit twee pijpen aangetroffen, centraal in het gebied. Om meer zekerheid te verkrijgen over de benutting van de burcht door de

das, is hier een cameraval geplaatst. De camera heeft gedurende de periode van half april tot eind juni 2018 drie keer een passerende das geregistreerd bij de oude burcht. Gedurende de maand januari in 2020 heeft eveneens een camera de burcht gemonitord. Dassen zijn toen niet waargenomen. Afgaand op de beelden toont de das geen enkele binding meer met de aanwezige burcht. Ook zijn er in 2018 twaalf veldbezoeken geweest. Tijdens de veldbezoeken is steeds de burcht bekeken op actief gebruik maar sporen van bewoning zijn nooit aangetroffen. Van een hoofdburcht of een kraamburcht is geen sprake. Evenmin is het waarschijnlijk dat de burcht gedurende een kortere tijd van het jaar gebruikt wordt als bijburcht. Een bij- of vluchtburcht voor incidenteel gebruik is nooit geheel uit te sluiten. De verwachting is dat de burcht na de bouw van de gebouwen niet meer in gebruik zal worden genomen.

Het plangebied wordt zo nu en dan als looproute door de das gebruikt. De das bereikt het plangebied via een onderdoorgang onder het hek langs de noordgrens van het plangebied. Een hier geplaatste camera registreerde tweemaal in de periode van half april en eind juni dat de das van deze onderdoorgang gebruik maakt. Gedurende de gehele maand januari in 2020 is op de camerabeelden éénmaal een das waargenomen bij de onderdoorgang. Ook uit dit zeer beperkte aantal waarnemingen blijkt dat de das slechts zeer incidenteel het plangebied aandoet.

Tijdens alle veldbezoeken is gezocht naar (sporen van) van de das. Sporen die wijzen op het gebruik van het plangebied als foerageergebied door de das zijn in uiterst beperkte mate aangetroffen. Van essentieel foerageergebied voor de das is geen sprake.

Door de herinrichting zal het foerageergebied tijdens de werkzaamheden minder beschikbaar zijn en zal de noord-zuidgeoriënteerde looproute tijdelijk worden verstoord of onderbroken. Ook zal de bouw tot gevolg hebben dat de bij- of vluchtburcht zijn functie zal verliezen. Omdat niet geheel is uit te sluiten dat een vaste rust- of verblijfplaats (tijdelijk) minder functioneel zal zijn door de werkzaamheden is ontheffing van de wet nodig.

Om het effect van de werkzaamheden zo veel mogelijk te mitigeren worden maatregelen voorgesteld:

Versterken corridor

Gedurende de werkzaamheden zal aan de westzijde van het plangebied steeds een brede strook bos behouden blijven, die als corridor kan dienen voor de das. De breedte van de corridor zal tenminste 50 meter bedragen rond de bebouwing. Aan de achterkant van het perceel wordt de corridor breder gemaakt, waarbij de breedte van het perceel leidend is. De inrichting van deze corridor zal zodanig zijn, dat verstoring door licht en visuele verstoring zoveel als mogelijk wordt voorkomen, door toepassing van dicht struweel tussen de bebouwing en de eigenlijke looproute, dus aan de oostzijde van de corridor. Deze beplantingsstrook zal tenminste 10 meter breed zijn en wordt beplant met de inlandse soorten. Teneinde op korte termijn (binnen enkele maanden) voldoende dekking te kunnen bieden, worden grote, reeds gesloten struiken aangeplant. Zodoende is gegarandeerd binnen een jaar voldoende sprake van dekking en beschutting tussen de bebouwing en de corridor waar de das zich langs zal verplaatsen. Binnen de breedste delen van de corridor zal een open strook worden gerealiseerd, waar een grazige, weideachtige vegetatie zal worden afgewisseld met heide en kleine opgaande heesters. Hekwerk (aan de noord- en westzijde van het plangebied) zal passeerbaar worden gemaakt voor grondgebonden zoogdieren zoals de das. Dit wordt gerealiseerd door korte stukken PVC-buis met een diameter van zo'n 40 cm door het hekwerk te schuiven.

Beperken verstoring na inrichting

De verlichting binnen het plangebied wordt zoveel als mogelijk beperkt en zal aan de westzijde objectgericht worden toegepast. Verlichting binnen de bosschages is uitgesloten en zal niet worden toegepast. De aanwezigheid van honden in de ecologische zones rond het plangebied, waaronder de corridor, zal tussen zonsondergang en zonsopkomst worden verboden. Gedurende de daglichtperiode moeten honden worden aangelijnd.

Inrichting foerageergebied das

Aan de noordwestzijde van het plangebied zal, op tenminste 40 meter van de te realiseren bebouwing, een foerageerveld worden gerealiseerd, waarmee ook hier in de voedselvoorziening van de das zal worden voorzien. Dit veld zal gedeeltelijk van de bebouwing worden afgescheiden door een struweelrand teneinde lichtuitstraling op een gedeelte van het veld te voorkomen. Net als de corridor zal het foerageerveld worden voorzien van een weideachtige vegetatie, afgewisseld met schraal, kruidenrijk grasland en heideveldjes. Her en der worden heesters aangeplant.

De voorgestelde maatregelen zijn in grote lijnen voldoende. In de bijlage zijn extra voorschriften opgenomen om de negatieve effecten van de werkzaamheden te mitigeren.

Het creëren van de corridor en het foerageergebied in het noorden van het plangebied is zo ingestoken dat er geen permanent negatieve effecten optreden ten aanzien van de aanwezige populaties van de das. Door de wijze van uitvoering van de werkzaamheden en het beschikbaar houden van een afgeschermd looproute zijn de effecten op de das slechts tijdelijk en hebben geen invloed op de populatie. Door de aanwezigheid van alternatieve looproutes in de nabijheid van de oorspronkelijke route blijven steeds ruim voldoende mogelijkheden aanwezig voor de das om zich in noord-zuidrichting te verplaatsen. De beoogde verstoring is minimaal doordat de dieren uit kunnen wijken naar de alternatief aangeboden routes. Dit betekent dat de lokale populatie geen negatieve effecten ondervindt. Landelijk neemt de populatieomvang van de das toe. Naar schatting, op basis van het aantal bezette kilometerhokken, zijn er 5.000 tot 6.000 dassen in Nederland. Ten opzichte van 1980, waarin het aantal niet hoger kwam dan 1.200, is het aantal sterk toegenomen. De exacte omvang van de populatie in Utrecht is niet bekend. Gezien de voorgestelde maatregelen zal er geen sprake zijn van een negatief effect op de gunstige staat van instandhouding van de das gedurende en na afloop van de werkzaamheden.

Belang van de aanvraag

U heeft ontheffing aangevraagd op grond van het belang: "In het kader van de ruimtelijke inrichting of ontwikkeling van gebieden, daaronder begrepen het daaropvolgende gebruik van het ingerichte of ontwikkelde gebied". Als onderbouwing heeft u het volgende aangedragen:

In Amersfoort is er sprake van een grote vraag naar woningen, gecombineerd met passende zorg. De ruimtes zijn schaars, zeker binnen de bebouwde delen van de stad. Daarom wordt ook buiten de stad naar geschikte bouwlocaties gekeken. De plannen gaan uit van het realiseren van 2 grondgebonden bouwblokken met appartementen. Herinrichting van vrij liggende oppervlakken grond is noodzakelijk om in de toenemende behoefte aan woonzorgcombinaties te voorzien.

Gelet op de naar voren gebrachte omstandigheden zijn wij van oordeel dat het belang van het project voldoende onderbouwd is om in deze zwaarder te wegen dan het beschermingsbelang dat gediend is met het verbod op het opzettelijk beschadigen en vernielen van vaste voortplantings- en rustplaatsen van de das.

Alternatievenafweging

Om te onderbouwen dat er voor de das geen andere bevredigende oplossing is om het beoogde project uit te voeren heeft u het volgende aangedragen:

"De locatie waarop de voorgenomen plannen verwezenlijkt moeten gaan worden heeft de bestemming Maatschappelijk. Het realiseren van de voorgenomen plannen is passend binnen het bestemmingsplan, qua functie, bouwvlak, bouwhoogte etc. De reden om hier een zorghuisvesting te realiseren is omdat de groep ouderen in de gemeente Amersfoort de komende jaren sterk zal gaan groeien: zijn er in 2019 bijna 16.000 65+ huishoudens, in 2035 zal dit aantal zijn opgelopen tot ruim 25.000.

De vraag naar geclusterd zorgwonen vanuit de groep ouderen zonder (zware) zorgvraag zal toenemen, doordat in te toekomst meer ouderen zullen voorsorteren op een zorgbehoefte – maar ook vanwege een verwachte toenemende populariteit van modere geclusterde woonzorgconcepten (hofjeswonen etc.). Dit scenario zal uiteraard alleen werkelijkheid worden, wanneer er aantrekkelijk geclusterd aanbod wordt toegevoegd: alleen dan scheidt het aanbod ook vraag.

Met de voorgenomen plannen wordt een geclusterde huisvesting gerealiseerd waarbij meerdere zorgtrekken gecombineerd binnen één omgeving worden aangeboden. Hierdoor kunnen ouderen, binnen hetzelfde complex, van wonen met 'lichte' zorg 'doorstromen' naar de zwaardere zorgtrekken.

Bij de uitvoering van het project zal steeds rekening gehouden worden met de aangetroffen soorten. De werkzaamheden worden uitgevoerd onder begeleiding van een ter zake kundige van Bureau Viridis. Deze ter zake kundige stelt voorafgaand de werkzaamheden een ecologisch werkprotocol op. Het ecologisch werkprotocol is leidend voor de planning van de werkzaamheden. Er zal zo min mogelijk in de kwetsbare perioden gewerkt worden. De juiste mitigerende maatregelen zullen uitgevoerd worden zodat negatieve effecten zoveel als mogelijk worden voorkomen. Na uitvoering van de werkzaamheden is het gebied wederom geschikt voor de das die nu van het plangebied gebruik maakt."

Gezien het bovenstaande zijn er geen redelijke alternatieven mogelijk die zouden leiden tot een kwalitatief gelijkwaardig resultaat. De alternatievenafweging is hiermee dan ook voldoende onderbouwd.

VI. Conclusie

Gelet op het voorgaande verlenen wij u ontheffing als bedoeld in artikel 3:8, eerste lid, van de wet. Aan deze ontheffing zijn voorschriften verbonden, deze treft u aan in de bijlage bij dit besluit.

VII. Bezwaar

U kunt binnen zes weken na de dag waarop deze beschikking op de voorgeschreven wijze is bekendgemaakt een bezwaarschrift bij Gedeputeerde Staten van Utrecht indienen:

- Digitaal: gebruikt u hiervoor het formulier "Bezwaar tegen beslissing provinciaal bestuur met DigiD". Uw DigiD geldt als ondertekening. U vindt het formulier via: www.provincie-utrecht.nl onder loket / klacht, bezwaar of melding doorgeven / bezwaar tegen beslissing provincie;
- Schriftelijk: t.a.v. de secretaris van de Awb- adviescommissie van PS en GS, postbus 80300, 3508 TH Utrecht.

Het bezwaarschrift moet in ieder geval bevatten:

- uw naam en adres;
- de datum;
- een omschrijving van het besluit waartegen het bezwaar is gericht (indien mogelijk, onder vermelding van het besluitnummer);
- de reden van bezwaar;
- ondertekening.

Aan de behandeling van een bezwaarschrift zijn voor de indiener geen kosten verbonden.

Overigens schort het indienen van een bezwaarschrift de werking van het besluit niet op. Als u niet kunt wachten op de normale behandeling van uw bezwaarschrift, hebt u de mogelijkheid om een voorlopige voorziening aan te vragen bij de rechtbank. U moet op dat moment ook al een bezwaarschrift hebben ingediend. Het verzoek om een voorlopige voorziening richt u aan de voorzieningenrechter van de Rechtbank Midden-Nederland, Sector bestuursrecht, postbus 16005, 3500 DA Utrecht.

VIII. Inwerkingtreding

Dit besluit treedt in werking op het moment van bekendmaking door uitreiking of verzending aan de aanvrager. Van het besluit wordt mededeling gedaan op de website www.officielebekendmakingen.nl

IX. Overleg en informatie

Er kan tevens vergunning of ontheffing nodig zijn op grond van andere wetten of verordeningen. Wij adviseren u zo nodig contact op te nemen met uw gemeente en/of milieudienst, als u dit nog niet heeft gedaan.

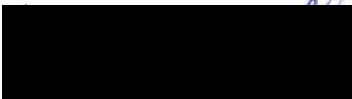
Als u vragen heeft over de procedure en de inhoud, kunt u contact opnemen met ons Servicebureau via servicebureau@provincie-utrecht.nl, of op telefoonnummer 030-2583311.

Voor meer informatie verwijzen wij u naar onze website www.provincie-utrecht.nl.

X. Verzending

Dit besluit wordt verzonden aan de aanvrager van de ontheffing. Een afschrift van deze ontheffing wordt verzonden aan de Regionale Uitvoeringsdienst Utrecht (hierna: RUD).

Hoogachtend,
Gedeputeerde Staten van Utrecht,
namens hen,

Teamleider Vergunningverlening Natuur en Landschap
Domein Landelijke Leefomgeving

ONTHEFFING

Naar aanleiding van het verzoek van Bureau Viridis op 12 september 2019, namens Verdouw Advies B.V. en de aanvulling hierop van 22 november 2019, 3 december 2019, 5 december 2019, 22 januari 2020, 23 januari 2020 en 4 februari 2020, gelet op artikelen 3.8 en 3.10 van de Wet natuurbescherming,

Verlenen Gedeputeerde Staten van provincie Utrecht hierbij aan:

Naam: Verdouw Advies B.V.

Adres: Kerkewijk 34

Postcode en woonplaats: 3901 EH Veenendaal

Ontheffing 8200B37C voor het tijdvak van: 9 maart 2020 tot 9 maart 2025

Van de verbodsbepalingen genoemd in artikel 3.10, eerste lid, onder b van de Wet natuurbescherming, voor zover dit betreft het beschadigen en/of vernielen van een voortplantings- of rustplaats van de das (*Meles meles*). Het gebied waarvoor de ontheffing geldt, betreft het perceel gelegen aan de Utrechtseweg te Amersfoort, kadastraal bekend als Gemeente Amersfoort, sectie C, nummers 5949 en 5950, zoals weergegeven op kaart 1.

Aan deze ontheffing zijn de volgende voorschriften verbonden:

Algemene voorschriften

1. De ontheffing wordt slechts voor de hierboven genoemde soorten en beschreven verboden handelingen verleend.
2. Deze ontheffing geldt alleen voor de werkzaamheden die conform de aanvraag worden uitgevoerd, voor zover in deze ontheffing zelf niet anders is aangegeven.
3. De ontheffinghouder dient onverwijld contact op te nemen met het Servicebureau van de provincie Utrecht, Archimedeslaan 6, postbus 80300, 3508 TH te Utrecht of via servicebureau@provincie-utrecht.nl indien bij het uitvoeren van de werkzaamheden van het project andere beschermde soorten dan de genoemde worden aangetroffen of andere handelingen als bedoeld in voorschrift 1 noodzakelijk zijn.
4. Deze ontheffing kan uitsluitend gebruikt worden door (medewerkers van) de ontheffinghouder of haar rechtsoptvolgers of in opdracht van de ontheffinghouder handelende (rechts-)personen. De ontheffinghouder of haar rechtsoptvolgers blijven daarbij verantwoordelijk voor de juiste naleving van deze ontheffing.
5. Tijdens de uitvoering van de werkzaamheden dient een afschrift van deze ontheffing en de bijbehorende brief op de locatie van de werkzaamheden aanwezig te zijn en op verzoek te worden getoond aan de daartoe bevoegde toezichthouders of opsporingsambtenaren.
6. De ontheffinghouder dient een ecologisch werkprotocol op te stellen met daarin minstens de voorschriften uit deze ontheffing. Het werkprotocol dient (aanvullend) de volgende aspecten te omschrijven:
 - a. Omschrijving van het plangebied, inclusief kaart;
 - b. Activiteiten/werkzaamheden die uitgevoerd worden (inclusief planning);
 - c. Maatregelen die getroffen zijn/worden (locatie op kaart en datum/tijd);
 - d. Wie is de begeleidende ecoloog (inclusief contactgegevens);
 - e. Welke activiteiten zijn/worden door de ecoloog begeleid;
 - f. Hoe er wordt/is omgegaan met onverwachte (beschermde) soorten binnen het plangebied.
7. De ontheffinghouder dient, twee weken voorafgaand aan de datum waarop de werkzaamheden zullen aanvangen, het meldingsformulier 'aanvang werkzaamheden' volledig in te vullen op <https://rudutrecht.formulierenserver.nl/startwerkzaamhedenwnb>. Bij de melding dient het werkprotocol zoals omschreven in voorschrift 6 bijgevoegd te zijn.
8. Tijdens de werkzaamheden dient een logboek te worden bijgehouden. In het logboek dienen gemaakte ecologische keuzes vastgelegd te worden zoals goedkeuring / vrijgeven door een ecoloog, afwijkingen van het ecologisch werkprotocol en gekozen mitigerende maatregelen en de locatie daarvan. In het logboek worden in ieder geval de relevante resultaten van de uitgevoerde handelingen, omschreven in de voorschriften 10 tot en met 15, geregistreerd.
9. Na afronding van de werkzaamheden dient de ontheffinghouder het meldingsformulier 'einde werkzaamheden' volledig in te vullen op <https://rudutrecht.formulierenserver.nl/eindwerkzaamhedenwnb>. Het logboek zoals omschreven bij voorschrift 8 dient bijgevoegd te worden.

Specifieke voorschriften

10. De maatregelen, genoemd in hoofdstuk 7 Activiteitenplan in de Natuurtoets Utrechtseweg Amersfoort van Ecologisch adviesbureau Viridis (zie bijlage 2) dienen te worden opgevolgd.
11. Voorafgaand aan de werkzaamheden dient ten westen van de planlocatie een duurzame afscherming zoals voorgesteld in hoofdstuk 7 Activiteitenplan te worden opgericht om visuele verstoring op de corridor te minimaliseren. De wissel aan de westzijde van de planlocatie moet te allen tijde functioneel blijven voor de das.
12. De werkzaamheden mogen niet plaatsvinden tussen zonsondergang en zonsopgang en nooit later dan 19:00 uur 's avonds. Er dient 's nachts geen (bouw-)verlichting te worden toegepast.
13. De corridor dient voorafgaand aan ingebruikname van de nieuwbouw afgescheiden te zijn en te blijven om te voorkomen dat mensen of honden de corridor zullen betreden.
14. Bij de noordelijke eco-zone dienen hondenwerende maatregelen te worden genomen.
15. Buitenverlichting van de nieuwe gebouwen mogen niet uitstralen op de corridor en niet op de eco-zone aan de noordzijde van de planlocatie.
16. De werkzaamheden en bovengenoemde voorschriften dienen te worden uitgevoerd onder begeleiding van een deskundige op het gebied van de das. Deze dient in ieder geval bij de start van de werkzaamheden aanwezig te zijn op de planlocatie.
17. Deze ontheffing kan, conform artikel 5.4 van de wet, worden ingetrokken, indien blijkt dat de ontheffinghouder zich niet houdt aan de voorschriften.

Contactgegevens

Aanspreekpunt in het kader van deze ontheffing en de daaruit voortvloeiende voorschriften is het Servicebureau van de provincie Utrecht, Archimedeslaan 6, postbus 80300, 3508 TH te Utrecht, bereikbaar op telefoonnummer 030 – 258 33 11 of e-mailadres servicebureau@provincie-utrecht.nl.

Kaart 1: Overzicht planlocatie

Figuur 2.1 | Ligging van het plangebied aan de Utrechtseweg ten zuidwesten van Amersfoort

7 Activiteitenplan

Het uitgangspunt van de Wet natuurbescherming is het 'nee, tenzij', dat wil zeggen dat activiteiten met een schadelijk effect op beschermde soorten in principe verboden zijn. Van het verbod op schadelijke handelingen ('nee') kan onder voorwaarden ('tenzij') worden afgeweken, met behulp van een ontheffing waarvoor de bevoegdheid voor het verlenen van een dergelijke ontheffing bij de provincies ligt. Onderstaand zijn de voor het onderhavige project relevante (verbods-)artikelen genoemd. Daarbij is beschreven met welke mitigerende maatregelen er invulling wordt gegeven aan het voorkomen dan wel het verminderen van negatieve effecten op zowel soort- als populatieniveau. Hierbij wordt de volgende onderzoeksvraag beantwoord:

- Is het mogelijk om optredende negatieve effecten op beschermde soorten te mitigeren? Zo ja, op welke wijze dient dit te geschieden?

7.1.1 Algemene maatregelen

In de Wet natuurbescherming is in artikel 1.11 de algemene zorgverplichting opgenomen. In dit artikel is beschreven dat iedereen verplicht is om voldoende zorg in acht te nemen voor de in het wild levende dieren en planten, alsmede voor hun directe leefomgeving. De algemene zorgverplichting geldt te allen tijde tijdens het uitvoeren van werkzaamheden, ongeacht of deze te typeren zijn als zijnde ruimtelijke ontwikkeling of bestendig beheer en onderhoud en ongeacht of er beschermde soorten aanwezig zijn. Dit laatste wil dus zeggen dat ook als er geen beschermde soorten voorkomen, de algemene zorgverplichting ten aanzien van alle soorten in acht genomen dient te worden. Bij de werkzaamheden dienen daarom algemene mitigerende maatregelen uitgevoerd te worden. Deze algemene mitigerende maatregelen zijn onderstaand beschreven.

- De werkzaamheden dienen door een ter zake deskundige ecoloog begeleid te worden. Hierdoor

wordt gewaarborgd dat de mitigerende maatregelen op een juiste manier uitgevoerd worden en zo wordt er tevens invulling gegeven aan de algemene zorgverplichting (artikel 1.11 van de Wet natuurbescherming). In Bijlage B is beschreven wat door het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit verstaan wordt onder een ter zake kundige;

- Er moet een ecologisch werkprotocol opgesteld worden waarin alle te nemen mitigerende maatregelen, worden vastgelegd. Dit ecologisch werkprotocol moet op de werklocatie aanwezig zijn en bij alle betrokken partijen bekend zijn;
- Werkzaamheden moeten aantoonbaar conform dit protocol worden uitgevoerd. Mochten er zich gedurende de werkzaamheden ten aanzien van beschermde soorten onvoorziene omstandigheden voordoen, wordt direct contact opgenomen met de ter zake deskundige ecoloog.
- Voor alle werkzaamheden geldt dat algemene, niet jaarrond beschermde broedvogels in de bomen in het plangebied tot broeden kunnen komen. Deze vogelnesten zijn uitsluitend beschermd gedurende de periode dat deze nesten in gebruik zijn, dat wil zeggen gedurende de broed- en nestperiode;
- De broedperiode loopt globaal van 15 maart tot 15 juli, maar ook broedgevallen buiten deze periode zijn beschermd;
- Wanneer er geen vogels nestelen en de overige negatieve effecten zijn gemitigeerd, kan er begonnen worden met de ingreep. Indien broedgevallen aanwezig zijn, dient, in overleg met de ter zake kundige ecoloog, een andere periode voor de werkzaamheden vastgesteld te worden;
- Het is niet mogelijk om een ontheffing te verkrijgen voor het verwijderen of verstoren van in gebruik zijnde nesten gedurende de broed- en nestperiode. Voor verlaten nestplaatsen geldt dit niet;

- Het is in dit kader aan te bevelen om de werkzaamheden voor zover dat mogelijk is buiten de broedperiode om uit te voeren;
- Indien dit niet mogelijk is, dient de directe omgeving van de werkzaamheden voorafgaand gecontroleerd te worden op de aanwezigheid van algemene broedgevallen. Dit is uiteraard uitsluitend nodig wanneer negatieve effecten op algemene broedvogels zijn te verwachten.

7.1.2 Das

Het uitvoeren van werkzaamheden zal verstoringen werken op de looproute die de das nu en dan gebruikt. De ingebruikname van het gebied zal zorgen voor potentiële verstoring in de vorm van uitstralingen van verlichting, visuele verstoring en geluidsverstoring. De in het plangebied aanwezige of te verwachten soorten, waaronder de das, zijn vrijwel uitsluitend in de nachtelijke uren actief. In dit kader dient een ontheffing voor deze soort te worden aangevraagd alvorens met de werkzaamheden mag worden aangevangen.

Negatieve effecten op de das zijn evenwel te mitigeren door uitvoering van de volgende maatregelen:

- Gedurende de werkzaamheden zal steeds een enkele tientallen meters brede strook bos behouden blijven, die als passage kan dienen voor de das.
- De verstoring door licht en visuele verstoring op de looproute van de das zal zoveel mogelijk worden beperkt door de realisatie van een corridor aan de westzijde van het plangebied.
- De breedte van de corridor zal tenminste 50 meter bedragen rond de bebouwing. Aan de achterkant van het perceel wordt de corridor breder gemaakt, waarbij de breedte van het perceel leidend is.
- De inrichting van deze corridor zal zodanig zijn, dat verstoring door licht en visuele verstoring zoveel als mogelijk wordt voorkomen, door toepassing van dicht struweel tussen de bebouwing en de eigenlijke looproute, dus aan de oostzijde van de corridor.
- De verlichting binnen het plangebied wordt zoveel als mogelijk beperkt en zal aan de westzijde objectgericht worden toegepast. Verlichting binnen de bosschages is uitgesloten en zal niet worden toegepast.
- De strook met dicht struweel zal tenminste 10 meter breed zijn en wordt beplant met de inlandse soorten hulst, sleedoorn, meidoorn, vuilboom, wilde lijsterbes en zomereik. Hiertussen kan onder meer kamperfoelie tot ontwikkeling komen. Uithoemse struiken en bomen zoals Amerikaanse eik en Amerikaanse vogelkers worden uit het gebied gehouden. Teneinde op korte termijn (binnen enkele maanden) voldoende dekking te kunnen bieden, worden grote, reeds gesloten struiken aangeplant. Zodoende is gegarandeerd binnen een jaar voldoende sprake van dekking en beschutting tussen de bebouwing en de corridor waar de das zich langs zal verplaatsen.
- Binnen de breedste delen van de corridor zal een open strook worden gerealiseerd, waar een grazige, weideachtige vegetatie zal worden afgewisseld met heide en kleine opgaande heesters.
- Hekwerk (aan de noord- en westzijde van het plangebied) zal passeerbaar worden gemaakt voor grondgebonden zoogdieren zoals de das. Dit wordt gerealiseerd door korte stukken PVC-buis met een diameter van zo'n 40 cm door het hekwerk te schuiven.
- De aanwezigheid van honden in de ecologische zones rond het plangebied, waaronder de corridor, zal tussen zonsondgang en zonsopkomst worden verboden. Gedurende de daglichtperiode moeten honden worden aangelijnd.
- Aan de noordwestzijde van het plangebied zal, op tenminste 40 meter van de te realiseren bebouwing, een foerageerveld worden gerealiseerd, waarmee ook hier in de voedselvoorziening van de das zal worden voorzien. Dit veld zal gedeeltelijk van de bebouwing worden afgescheiden door een struweelrand teneinde lichtuitstraling op een gedeelte van het veld te voorkomen. Net als de corridor zal het foerageerveld worden voorzien van een weideachtige vegetatie, afgewisseld met schraal, kruidenrijk grasland en heideveldjes. Hier en der worden heesters aangeplant.

Figuur 7.1 | Groene inrichting rond de bebouwing met aan de westzijde de corridor voor de das (Bron: Arcom Architectuur en Bouwmanagement).

Figuur 7.2 | De bestaande geulen binnen de corridor zullen worden versterkt, teneinde lijnvormige elementen te creëren waar de das bij voorkeur gebruik van maakt.

Figuur 7.3 | De corridor zal middels dicht struweel en eventueel een takkenril worden afgescheiden van de bebouwing in het plangebied.

Ecologisch Adviesbureau Viridis B.V.
T.a.v. [REDACTED]
Randweg 30
4104 AC CULEMBORG

DATUM	21 februari 2020	TEAM	Vergunningverlening Natuur en Landschap
ZAAKKENMERK	Z-WNB-RI-REG-2019-1920	REFERENTIE	Servicebureau
NUMMER	820650FE	DOORKIESNUMMER	030-2583311
UW BRIEF VAN	12 september 2019	FAX	030-2583139
UW NUMMER	-	E-MAILADRES	servicebureau@provincie-utrecht.nl
BIJLAGE(N)	Definitief besluit	ONDERWERP	Begeleidende brief beschikking

Geachte [REDACTED]

Op 12 september 2019 hebben wij uw aanvraag om ontheffing van de Wet natuurbescherming, onderdeel soortenbescherming, ontvangen. Deze is bij ons is geregistreerd onder nummer Z-WNB-RI-REG-2019-1920. Bij eventuele correspondentie verzoeken wij u naar dit nummer te verwijzen.

De aanvraag is aangevraagd door Verdouw Advies B.V. voor de locatie Utrechtseweg Amersfoort Sortie 02, westelijk van het perceel van Parkflat De Lichtenberg, oostelijk van het perceel aan de Utrechtseweg 309.

Bijgaand bij deze brief sturen wij u de definitieve beschikking op de aanvraag. Wij hebben op basis van de aangeleverde stukken de ontheffing verleend. Een nadere toelichting kunt u lezen in de definitieve beschikking.

Tevens wordt de definitieve beschikking gepubliceerd op www.officielebekendmakingen.nl.

Voor meer informatie verwijzen we u naar de website: www.provincie-utrecht.nl.

Als u vragen heeft over de inhoud van deze brief kunt u contact opnemen met het Servicebureau, bereikbaar via bovengenoemd e-mailadres en telefoonnummer.

Hoogachtend,
Gedeputeerde Staten van Utrecht,
namens hen,

[REDACTED]
Beleidsondersteunend medew. A
Team Vergunningverlening Natuur en Landschap
Domein Landelijke Leefomgeving

[REDACTED]

Van: Servicebureau
Verzonden: vrijdag 21 februari 2020 16:09
Aan: [REDACTED]@verdouwvastgoed.nl
Onderwerp: Besluit Provincie Utrecht Z-WNB-RI-REG-2019-1920
Bijlagen: Besluit Z-WNB-RI-REG-2019-1920.pdf; Begeleidende brief [REDACTED] Z-WNB-RI-REG-2019-1920.pdf

Geachte heer, mevrouw,

Hierbij zenden wij u een definitieve beschikking in het kader van de Wet natuurbescherming voor de volgende locatie:

Utrechtseweg Amersfoort Sortie 02, westelijk van het perceel van Parkflat De Lichtenberg, oostelijk van het perceel aan de Utrechtseweg 309

Besluitdatum 21-2-2020

De beschikking wordt op 25-2-2020 bekendgemaakt op <https://www.overheid.nl/>

Met vriendelijke groet,

Servicebureau
Team Vergunningverlening Natuur en Landschap
Domein Landelijke Leefomgeving

provincie :: Utrecht

Archimedeslaan 6, Postbus 80300, 3508 TH Utrecht
T (030) 258 3311

www.provincie-utrecht.nl

twitter.com/ProvUtrecht

[Aanvraagformulier Wet natuurbescherming](#)

Alle bekendmakingen kunt u bekijken op <http://www.officielebekendmakingen.nl/>

Verdouw Advies B.V.
T.a.v. [REDACTED]
Kerkewijk 34
3901 EH VEENENDAAL

DATUM	21 februari 2020	TEAM	Vergunningverlening Natuur en Landschap
ZAAKKENMERK	Z-WNB-RI-REG-2019-1920	REFERENTIE	Servicebureau
NUMMER	820650FE	DOORKIESNUMMER	030-2583311
UW BRIEF VAN	12 september 2019	FAX	030-2583139
UW NUMMER	-	E-MAILADRES	servicebureau@provincie-utrecht.nl
BIJLAGE(N)	Definitief besluit	ONDERWERP	Begeleidende brief beschikking

Geachte [REDACTED]

Op 12 september 2019 hebben wij uw aanvraag om ontheffing van de Wet natuurbescherming, onderdeel soortenbescherming, ontvangen. Deze is bij ons is geregistreerd onder nummer Z-WNB-RI-REG-2019-1920. Bij eventuele correspondentie verzoeken wij u naar dit nummer te verwijzen.

De aanvraag is aangevraagd door Verdouw Advies B.V. voor de locatie Utrechtseweg Amersfoort Sortie 02, westelijk van het perceel van Parkflat De Lichtenberg, oostelijk van het perceel aan de Utrechtseweg 309.

Bijgaand bij deze brief sturen wij u de definitieve beschikking op de aanvraag. Wij hebben op basis van de aangeleverde stukken de ontheffing verleend. Een nadere toelichting kunt u lezen in de definitieve beschikking.

Tevens wordt de definitieve beschikking gepubliceerd op www.officielebekendmakingen.nl.

Voor meer informatie verwijzen we u naar de website: www.provincie-utrecht.nl.

Als u vragen heeft over de inhoud van deze brief kunt u contact opnemen met het Servicebureau, bereikbaar via bovengenoemd e-mailadres en telefoonnummer.

Hoogachtend,
Gedeputeerde Staten van Utrecht,
namens hen.

[REDACTED]
Beleidsondersteunend medew. A
Team Vergunningverlening Natuur en Landschap
Domein Landelijke Leefomgeving

Van: Formuliergegenerator provincie Utrecht
<bm9yZXBseUBwcm92aW5jaWUtdXRyZWNoC5ubA==response@formdesk.com>
Verzonden: woensdag 11 september 2019 16:01
Aan: Servicebureau
Onderwerp: Digitaal ondertekend AANVRAAGFORMULIER WET NATUURBESCHERMING - kenmerk 68415363
Bijlagen: 68415363_4938737_EXT_Aanvraag_WetNatuurbescherming_eH_68415363.pdf

Titel	AANVRAAGFORMULIER WET NATUURBESCHERMING
Naam	EXT_Aanvraag_WetNatuurbescherming_eH
Actie	Ingevuld formulier
Kenmerk	68415363
Status	Gereed
Aangemaakt	11-09-2019 15:51:23
Gewijzigd	11-09-2019 15:52:44
	Open formulier

Beste medewerker van het Servicebureau,

Onderstaand 'AANVRAAGFORMULIER WET NATUURBESCHERMING' is ingevuld en online digitaal ondertekend (met Digisig). Het digitaal ondertekende formulier is als gewaarmerkte PDF¹⁾ als bijlage toegevoegd aan deze mail.

Bijlagen van de aanvrager

Via onderstaande link kun je het ZIP-bestand met daarin alle door de invuller toegevoegde bijlagen downloaden:
[68415363_4938696_Utrechtseweg.zip](#)

¹⁾ **LET OP: De digitale ondertekening wordt alleen door Adobe Reader of Adobe Acrobat correct gecontroleerd en weergegeven!**
Gebruik daarom geen andere PDF-lezer, ook niet de ingebouwde lezer van een webbrowser.

Formulier-kenmerknummer: 68415363

PROVINCE

AANVRAAGFORMULIER WET NATUURBESCHERMING

eHerkenningversie

Keuze voor aanvraag en/of melding

Voor welke hoofdstukken van de Wet natuurbescherming wilt u een toestemming aanvragen of een melding indienen?

Hoofdstuk soortenbescherming (verstoren, verwonden of doden), verblijfplaatsen, onderwijs, onderzoek, opvang van dieren of tijdelijke natuur

Keuze voor aanvraag en/of melding - vervolgvragen

Is er sprake van het kappen/verwijderen, anders dan ten gunste van de blijvende houtopstand, in een houtopstand van meer dan 20 rijenbeplanting van meer dan 20 bomen buiten de bebouwde kom houtopstanden?

Is er sprake van mogelijke verstoring (bijvoorbeeld licht, trilling, geluid of daadwerkelijke beschadiging) van beschermde habitats in nabijgelegen Natura 2000-gebieden?

Is er sprake van stikstofdepositie (vrijkomend bij verbranding(smotoren), excretie door dieren of andere bronnen) boven de grenzen van PAS-gebieden?

Uw gegevens

In welke hoedanigheid vult u dit formulier in?

Voor wie vult u dit formulier in?

Wat is de hoedanigheid van die ander?

Bent u gemachtigd om de aanvraag te doen door degene voor wie u de aanvraag doet?

Toe te voegen bijlage: Als bewijs moet u aan het einde van dit formulier, uw schriftelijke volmacht of opdracht als bijlage toevoegen. De opdracht moet zijn ondertekend door uw opdrachtgever.

SOORTENBESCHERMING

Wat voor soort aanvraag wilt u doen?

Ontheffing

SOORTENBESCHERMING - Tijdelijke natuur

Vraagt u ontheffing aan voor tijdelijke natuur?

SOORTENBESCHERMING

Is er een afweging geweest van alternatieven?

Let op: Zorg ervoor dat de afweging van alternatieven (locatie, werkwijze, planning en inrichting) onderdeel is van de aanvraag.

SOORTENBESCHERMING

Welke van de lijsten van beschermde soorten zijn van toepassing op uw aanvraag? Nationale soorten van Bijlage Wet natuurbescherming

Voor welke verboden handelingen wilt u een ontheffing aanvragen? Vernielen leefgebied

Van welke beschermde soorten wilt u het leefgebied vernielen?

Das

Belang van de ingreep

Selecteer uit onderstaande tabellen minimaal één van de bij de wet genoemde belangen:

Belangen voor soorten van de bijlage van de Wet natuurbescherming

In het kader van de ruimtelijke inrichting of ontwikkeling van gebieden, daaronder begrepen het gebruik van het ingerichte of ontwikkelde gebied.

Startdatum werkzaamheden

09-03-2020

Geplande einddatum werkzaamheden

09-03-2025

Is er een eerdere ontheffing verleend? Nee

Toe te voegen bijlagen

- U **moet** als bijlage een kaart (1:25.000) toevoegen met een overzicht van de gebieden waarvoor u de ontheffing(en) aanvraagt of als onderdeel van het activiteitenplan.
- Als u bij één of meer soorten een ontheffing aanvraagt voor doden, verstoren, vernielen leefgebied of vernielen broed- of rustgebied van dit formulier als bijlage de volgende 3 items uploaden: een quickscan, een nader onderzoek en een activiteitenplan.
- Als u bij één of meer soorten een ontheffing aanvraagt voor beheer/schadebestrijding, **moet** u op het einde van dit formulier een grondgebruikersverklaring uploaden.

Uw gegevens als formulierinvuller namens de rechthebbende

Naam bedrijf of instelling

Bureau Viridis

Inschrijvingsnummer KvK

11055787

Contactpersoon binnen uw organisatie

Aanspreektitel

[REDACTED]

Voorletter(s)

[REDACTED]

Voorvoegsel achternaam

[REDACTED]

Achternaam

[REDACTED]

Telefoonnummer

(0345) 75 32 75

Telefoonnummer (06) [redacted]

E-mailadres [redacted]@bureau-iridis.nl

Controle e-mailadres [redacted]@bureau-iridis.nl

Uw postadres

Is uw postadres een Nederlands adres? Ja

Postcode [redacted]

Huis- of postbusnummer [redacted] Huisnr-toevoeging [redacted]

Straat [redacted]

Plaats [redacted]

Gemeente [redacted]

Provincie [redacted]

Gegevens van de rechthebbende voor wie u de aanvraag indient

Naam bedrijf of instelling Adviesbureau Verdouw BV

Inschrijvingsnummer KvK 69831599

Contactpersoon binnen de organisatie

Aanspreektitel Mevrouw

Voorletter(s) [redacted]

Achternaam [redacted]

Telefoonnummer (06) [redacted]

E-mailadres [redacted]@verdouwvastgoed.nl

Controle e-mailadres [redacted]@verdouwvastgoed.nl

Postadres

Is het postadres een Nederlands adres? Ja

Postcode 3901 EH

Huis- of postbusnummer 34 Huisnr-toevoeging [redacted]

Straat Kerkewijk

Plaats Veendaal

Gemeente	Veenendaal
Provincie	Utrecht

De locatie waar de aanvraag betrekking op heeft

Is de locatie van de activiteit hetzelfde als het postadres van degene waarvoor dit formulier wordt ingediend?

Nee

Om wat voor locatie gaat het?

Een andere locatie, namelijk:

Beschrijf de locatie

Utrechtseweg Amersfoort Sortie 02, westelijk van het perceel van Park Lichtenberg, oostelijk van het perceel aan de Utrechtseweg 309

Beschrijving voornemen

Is er vooroverleg geweest

Nee

Wilt u het besluit digitaal toegezonden krijgen?

Ja

Bijlagen

Checklist verplichte bijlagen

- *Vertegenwoordiging*: Schriftelijke volmacht van de rechthebbende om namens deze rechthebbende de aanvraag te mogen indienen.
- *Beschermde soorten*: Jachttakte en/of grondgebruikersverklaring bij ontheffingsverzoek voor beheer/schadebestrijding onderzoek en activiteitenplan bij ontheffingsverzoek tot doden, verstoren, vernielen van leefgebied, vernielen van broedplaatsen.
- *Beschermde soorten*: Een kaart (1:25.000) met een overzicht van de gebieden waarvoor u de ontheffing(en) aanvraagt van het activiteitenplan.
- *Optioneel*: Overige relevante documenten.

ZIP-bestand met alle bijlagen

68415363_4938696_Utrechtseweg.zip

Ondertekening

De aanvrager verklaart dat:

- Het de aanvrager bekend is dat bij wijziging in de omstandigheden die van belang zijn bij de beoordeling van de melding, de melding mogelijk dient te worden doorgegeven aan Gedeputeerde Staten van de provincie Utrecht onder vermelding van het zwaarwichtige belang van de aanvraag in behandeling is.

- Het de aanvrager bekend is dat alle gewenste inlichtingen met betrekking tot de voor de beoordeling en controle benodigde waarheid verstrekt dienen te worden aan de met behandeling en controle van de aanvraag belaste ambtenaar.
- Het de aanvrager bekend is dat de toestemming Wet natuurbescherming, dan wel Omgevingsvergunning met VVGB, ingetrokken indien hij/zij één of meer uit zijn/haar vergunning voortvloeiende verplichtingen niet nakomt, dan wel in het verleden onjuiste gegevens heeft verstrekt.
- Alle gegevens naar waarheid zijn verstrekt.
- Het de aanvrager bekend is dat er mogelijk leges verschuldigd zijn voor het in behandeling nemen van toestemming voor natuurbescherming. De geldende legeskosten kunt u vinden op <https://protect-de.mimecast.com/s/FHMdC36zrGSpG6> of opvragen via wmb@provincie-utrecht.nl.

Datum ondertekening

11-09-2019

Plaats ondertekening

Culemborg

Naam ondertekenaar

[REDACTED]

Functie ondertekenaar

Ecoloog

Handtekening

U gaat het formulier ondertekenen met eHerkenning.

Op de volgende formulierpagina moet u uw invoer eerst in z'n geheel controleren.

eHerkenning

Nadat u onderaan op de controlepagina op de knop 'Verzenden' hebt geklikt, wordt het formulier doorgestuurd naar de ondertekendienst van ZET Solutions. Het adres van de ondertekendienst is met: **https://protect-de.mimecast.com/s/fKujC46AvJSBmM8uMZ_z6?domain=gbo.ondertekening.nl**

Daar moet u dan inloggen met uw eHerkenningmiddel van minimaal 10 cijfers.

Let op: het kan enige tijd duren (soms 1,5 minuut) voordat het de inlogpagina is geladen. Breek het doorsturen naar de inlogpagina niet af.

Kamer van Koophandel-nummer voor ondertekening met eHerkenning:

11055787

LET OP:

Wij willen u er op wijzen dat wij een aanvraag pas in behandeling kunnen nemen, als wij een ondertekende aanvraag (digitaal of op papier middels natte handtekening) hebben ontvangen.

Wanneer niet **ALLE bijlagen** bij de aanvraag zijn gevoegd, wordt de aanvraag niet in behandeling genomen, totdat deze volledige aanvraag is ontvangen. Van PAS-aanvragen waarvoor ontwikkelingsruimte benodigd is, wordt een aanvraag pas aan de wachtrij van AERIUS Register toegevoegd als deze volledig is en ontvankelijk is.

Wij willen u daarom verzoeken de aanvraag zoveel mogelijk als één geheel in te dienen.

[REDACTED]

Van: [REDACTED]@bureau-iridis.nl>
Verzonden: donderdag 23 januari 2020 17:35
Aan: [REDACTED]
Onderwerp: RE: Dassen Sortie 2 Amersfoort

Dag [REDACTED]
In navolging op het telefoongesprek hierbij ook nog in het kort mijn reactie per mail. In het rood heb ik mijn reactie in je onderstaande mail weergegeven.
Met vriendelijke groet,
[REDACTED]
Ecoloog
Aanwezig: dinsdag t/m vrijdag

Ecologisch adviesbureau Viridis
Randweg 30 | 4104 AC Culemborg
Kantoor: 0345-[REDACTED] | Mobiel: 06-[REDACTED]

Van: [REDACTED] [mailto:[REDACTED]@provincie-utrecht.nl]
Verzonden: donderdag 23 januari 2020 16:53
Aan: [REDACTED]
Onderwerp: RE: Dassen Sortie 2 Amersfoort

Beste [REDACTED]

Jou krijg ik even niet aan de telefoon. Toen had ik deze e-mail al bijna klaar. Nu hebben we elkaar net wel even gesproken en stuur ik hem je toch maar.

Wat ik nog niet helemaal scherp krijg is hoe we dit project juridisch moeten plaatsen.

Het verstoren van dassen is op zichzelf niet ontheffingsplichtig. Wél als dit leidt tot het (tijdelijk) verlies van een burcht. Dat kan op vier manieren:

1. Een (oudere) burcht raakt direct in onbruik.
 - a. Dit wordt op dit moment onderzocht. Geen dassen gedurende een jaar, dan geen overtreding bij vernietiging.
Komende woensdag wil ik, zoals we hebben besproken, de camera's ophalen. Meer info volgt.
2. Een burcht buiten het plangebied raakt in onbruik door bijv. geluidverstoring van de bouwwerkzaamheden
 - a. Dit lijkt niet waarschijnlijk. Als er een burcht direct ten noorden van het plangebied had gezeten binnen 200 meter van de bouwwerkzaamheden, hadden jullie die wel gevonden. Ik neem aan dat jullie in zo'n straal de omgeving bekeken hebben?
Inderdaad pakken we normaal gesproken een marge rond het plangebied mee in onze onderzoeken. In voorliggend geval was dit moeilijk, omdat het plangebied aan de noordzijde grenst aan militair terrein, waarvoor geen betredingsvergunning beschikbaar was. Evenwel was een deel van dit gebied vanuit het plangebied heel behoorlijk te overzien en ligt binnen korte afstand van het plangebied met zekerheid geen dassenburcht. De uit de literatuur bekende burcht ligt verder naar het noorden, buiten de invloedsfeer van de werkzaamheden.
3. Een burcht buiten het plangebied raakt in onbruik door het verlies van essentieel foeragegebied
 - a. Het plangebied wordt bezocht door dassen, maar ingeschat is dat het niet heel vaak gebeurt. Hoe weten jullie zeker dat er voldoende overblijft? Naar we begrijpen wordt het noordelijke deel van het plangebied optimaler voor de das. Dat klopt?
Inderdaad wordt het gebied, afgaand op sporen ter plaatse en resultaten uit het onderzoek met cameravallen, slechts zelden door dassen bezocht. Bezoek van dassen aan het gebied blijft in de toekomstige inrichting zeker mogelijk. Aan de westzijde van het plangebied wordt een circa 50 meter brede strook geïsoleerd van het plangebied waardoor verstoring ter plaatse minimaal zal zijn. De noordzijde van het terrein wordt opener door het verwijderen van grote Amerikaanse eiken.

Hierdoor ontstaan open plekken, die door de das als foerageergebied kunnen worden benut. Overigens bestaat de omgeving van het plangebied, met name ten westen, uit grote tuinen met flinke percelen voedselrijk gazon. Uit gesprekken is naar voren gekomen dat deze tuinen met regelmaat door dassen worden gebruikt als foerageergebied. Zowel binnen als buiten het plangebied blijft foerageergebied beschikbaar, binnen het plangebied wordt de kwaliteit ervan verhoogd.

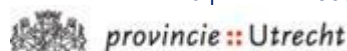
4. Een burcht buiten het plangebied raakt in onbruik door (tijdelijk) verlies van een essentiële wissel
- a. Ik hoop dat uit de camera's meer duidelijk wordt over het gebruik van deze wissel. Weten we zeker dat ze de Utrechtseweg oversteken? En kan het dat ze op de planlocatie komen via de tuinen, en niet via de onderdoorgang waar de camera's op staan? Zou je kunnen kijken of er voldoende andere oversteekmogelijkheden zijn die tijdelijk het minder functioneren van de wissel kunnen overnemen?
- Inderdaad weten we hierover komende woensdag wellicht ook iets meer. Ik breng je hiervan op de hoogte. Of de dassen de Utrechtseweg oversteken is niet bekend. Sporen die hierop wijzen zijn in het plangebied in geen geval aangetroffen, maar dit sluit niets uit. Dassen kunnen zonder sporen achter te laten flinke delen van het plangebied passeren. Het is zeer zeker mogelijk dat de das vanuit het westen het plangebied binnenkomt. Vanuit de hier gelegen tuin is het plangebied te betreden. Er staat een hek, maar dit is op meerdere plaatsen voor dassen passeerbaar. Ik zal woensdag bij het ophalen van de camera's nog een blik werpen op eventuele andere mogelijkheden. De oostzijde lijkt me minder geschikt, hier staat Parkflat de Lichtenberg dat flink is omhekt. Passeerbaarheid moeten we dus met name aan de westzijde zoeken.

Ik hoop dat jullie deze casus nog even wat scherper kunnen maken.

Met vriendelijke groet,

[Redacted]
Vergunningverlener Natuur en Landschap
Team Vergunningverlening Natuur en Landschap

06 [Redacted]
Archimedeslaan 6 | Postbus 80300 | 3508 TH | Utrecht

Mijn werkdagen zijn ma t/m do.

Van: [Redacted]@bureau-iridis.nl>

Verzonden: woensdag 22 januari 2020 09:29

Aan: [Redacted]@provincie-utrecht.nl>

Onderwerp: RE: Dassen Sortie 2 Amersfoort

Dag [Redacted]

Fijn dat je in de tussentijd niet stil hebt gezeten rond deze ontheffingsaanvraag. Ik kreeg zojuist de vraag van onze opdrachtgever of ontheffingverlening eind volgende week haalbaar is. Deze vraag speel ik bij deze even aan je door. Ik ben van plan volgende week woensdag de camera's uit te lezen en aan jullie door te geven wat er op is geregistreerd. Wanneer geen dassen zijn waargenomen, kan ik dan uitgaan van snelle ontheffingverlening? Uiteraard begrijp ik dat als er wel een das is geregistreerd, de situatie anders zal worden.

Wat betreft de functionaliteit van de wissel: We hebben in de afgelopen tijd begrepen dat niet alleen het plangebied als wissel wordt benut, maar dat ook de omliggende (met name ten westen van het plangebied gelegen) percelen ook regelmatig door dassen worden bezocht. Niet slechts als wissel, maar er wordt in de hier gelegen tuinen ook gevoerageerd. De conclusie dat in de omgeving alternatieve routes beschikbaar zijn en ook reeds door dassen worden gebruikt, lijkt hiermee gegrond, hoewel we zelf deze waarnemingen niet kunnen bevestigen. Op basis

daarvan en op basis van het zeer beperkte aantal passages van dassen, lijkt er in het plangebied geen sprake te zijn van een essentiële looproute.

Wat betreft de aanwezigheid van burchten in de directe omgeving: er schijnt een burcht van dassen aanwezig te zijn op het ten noorden van het plangebied gelegen militaire terrein De Vlasakkers. Het klinkt logisch dat van hieruit de dassen het plangebied passeren, omdat waargenomen is dat een das vanuit noordelijke richting via een onderdoorgang onder het hekwerk het plangebied binnen kwam. Vanwege de ontoegankelijkheid van dit terrein kunnen we niet bevestigen dat hier een burcht aanwezig is, maar gezien het aanwezig habitat en het gegeven uit een (wat oudere) bron, lijkt dit zeer wel mogelijk te zijn. Ten zuidwesten van het plangebied is een forse burcht aanwezig op het terrein van Zon en Schild. Deze hebben we zelf aangetroffen bij inventarisatiewerk in 2017-2018. De verwachting is dat hier meerdere dassen verblijven en deze kunnen ook qua afstand eenvoudig het plangebied bereiken. Gezien de ligging van deze burcht is een meer westelijk gelegen looproute in noord/zuidrichting waarschijnlijk, waarbij de hier gelegen en reeds genoemde tuinen worden benut.

Al met al ga ik er vanuit dat zeker geen sprake is van een essentieel onderdeel van het leefgebied van de das, tenzij we plotseling toch bij de burcht activiteit waarnemen. De achterliggende gedachte bij de ontheffingsaanvraag is naast de door ons niet uitgesloten noodzaak, ook vooral een stuk zekerheid geweest. Juist omdat de das erg gevoelig ligt in de regio willen we hiermee geen risico nemen. Mocht inderdaad een ontheffing uiteindelijk niet noodzakelijk worden geacht, dan hebben we tenminste zekerheid dat we hiermee geen problemen krijgen. Een afwijzing van de aanvraag is in die zin voor ons en voor de opdrachtgever vrijwel net zo waardevol als een ontheffing, hoewel uiteraard bij geen noodzaak voor een ontheffing de verdere ontwikkelingen in het plangebied eenvoudiger kunnen verlopen.

Ik hou je in elk geval volgende week op de hoogte en hoop dat het verdere procedé vlot zal verlopen, vooral ook namens de opdrachtgever.

Met vriendelijke groet,

Ecoloog

Aanwezig: dinsdag t/m vrijdag

Ecologisch adviesbureau Viridis
Randweg 30 | 4104 AC Culemborg
Kantoor: 0345- | Mobiel: 06-

Van: [mailto:@provincie-utrecht.nl]

Verzonden: dinsdag 21 januari 2020 15:38

Aan:

Onderwerp: Dassen Sortie 2 Amersfoort

Beste

Ten aanzien van jullie aanvraag voor Sortie 2 heb ik jullie toegezegd om – in afwachting van de resultaten over de oude burcht – alvast verder te gaan met de aanvraag.

Mocht het scenario zijn dat er geen dassen interesse tonen in de oude burcht, dan is van het beschadigen en/of vernielen van deze oude burcht geen sprake. Het betreft dan geen essentiële voortplantingsplaats meer. Het verstoren van dassen (waarvoor jullie ontheffing aanvragen) is geen overtreding van de Wnb. Dat wat nog overblijft is de functionaliteit van de wissel. Wissels zelf zijn niet rechtstreeks beschermd, maar wel indirect indien ze essentieel zijn voor het functioneren van burchten buiten het plangebied. Jullie komen zelf in de aanvraag tot de conclusie dat de werkzaamheden ontheffingsplichtig zijn. De vraag is of dat terecht is.

Als de wissel te allen tijde kan blijven functioneren dan wordt het functioneren van een burcht niet aangetast. Uit de door jullie voorgestelde maatregelen merk ik op dat ingeschat wordt dat de wissel na een jaar weer optimaal gaat functioneren. Het is lastig in te schatten wat de effecten zijn van het tijdelijk minder/niet functioneren van de wissel.

Aangegeven is dat de wissel tweemaal is gebruik in de periode half april – eind juni. Op de andere camera zijn op drie andere dagen dassen waargenomen. Is op basis hiervan in te schatten wat het belang is van de wissel? De burcht ten noorden en of ten zuiden van het plangebied is door jullie niet gelokaliseerd. Weten jullie ondertussen meer over burchten in de omgeving?

Oftewel; mocht straks blijken dat de oude burcht niet in gebruik is, kunnen jullie dan aangeven wat het tijdelijk effect van de werkzaamheden zal zijn op de wissel in het plangebied, en welk effect dat zal hebben op de beschermde verblijfplaatsen? Pas dan weten we zeker of ontheffing nodig is, en/of aanvullende mitigatie/compensatie.

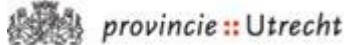
We horen het graag.

Ten aanzien van Houtopstanden hadden jullie nog geen melding ingediend begrijp ik?

Met vriendelijke groet,

[REDACTED]
Vergunningverlener Natuur en Landschap
Team Vergunningverlening Natuur en Landschap

06-[REDACTED]
Archimedeslaan 6 | Postbus 80300 | 3508 TH | Utrecht

Mijn werkdagen zijn ma t/m do.

Van: [REDACTED]
Verzonden: woensdag 18 december 2019 11:07
Aan: [REDACTED] @bureau-iridis.nl>
Onderwerp: RE: Tweede verzoek aanvullende gegevens Wnb

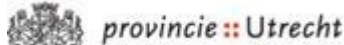
Beste [REDACTED]

Telefonisch hebben wij vanochtend even contact gehad over de ontheffingsaanvraag voor Sortie 2 in Amersfoort. Jullie hebben aangegeven in de maand januari camera's te plaatsen om te zien of gebruik van de burcht tijdens de winter kan worden uitgesloten. Eind januari/begin februari zullen jullie onze de resultaten van het aanvullend onderzoek toezenden en gaat het vergunningenproces weer verder. Wij laten het termijn om de aanvullingen gepauzeerd staan tot begin februari. Ondertussen maakt de provincie het besluit zoveel mogelijk af, om vertraging te voorkomen.

Met vriendelijke groet,

[REDACTED]
Vergunningverlener Natuur en Landschap
Team Vergunningverlening Natuur en Landschap

06-[REDACTED]
Archimedeslaan 6 | Postbus 80300 | 3508 TH | Utrecht

Mijn werkdagen zijn ma t/m do.

Van: [REDACTED]
Verzonden: dinsdag 17 december 2019 13:00
Aan: [REDACTED] @bureau-iridis.nl>
Onderwerp: RE: Tweede verzoek aanvullende gegevens Wnb

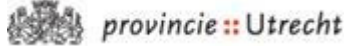
Beste [REDACTED]

Op onderstaande email hebben jullie nog niet gereageerd. Kan je aangeven hoe jullie verder willen met dit dossier? De termijn voor het aanleveren van aanvullende gegevens heb ik even laten doorlopen. Ik nader echter het einde van mijn termijn en zal de proceduuretijd officieel deze week ergens verlengen.

Met vriendelijke groet,

[REDACTED]
Vergunningverlener Natuur en Landschap
Team Vergunningverlening Natuur en Landschap

06 [REDACTED]
Archimedeslaan 6 | Postbus 80300 | 3508 TH | Utrecht

Mijn werkdagen zijn ma t/m do.

Van: [REDACTED]
Verzonden: woensdag 11 december 2019 10:49
Aan: [REDACTED] [@bureau-iridis.nl](mailto:[REDACTED]@bureau-iridis.nl)>
Onderwerp: RE: Tweede verzoek aanvullende gegevens Wnb

Beste [REDACTED]

Gisteren hebben we het hier opnieuw met alle collega's over gehad.

Wat wij missen in het onderzoek is de winterperiode. Onvoldoende is uitgesloten dat deze in de winter als bijburcht functioneert.

De richtlijn in het kennisdocument gaat uit van een bescherming tot 5 jaar na de laatste bewoning. Dat correspondeert niet met slechts drie veldbezoeken moeten brengen. In de provincie Utrecht hebben we dit versoepeld naar 1 jaar. Maar dan moet ook echt duidelijk zijn dat het gehele jaar geen dassen gebruik maken van de burcht. Of hebben jullie gegevens dat deze burcht al 5 jaar niet in gebruik is?

Het kennisdocument noemt 3 veldinventarisaties voldoende verspreid over het jaar. Juist in de winterperiode zijn bijburchten relevant als het vrouwtje kraamt in de hoofdburcht en de andere leden soms tijdelijk moeten verhuizen. Een bezoek tijdens de winter lijkt ons echt horen bij de noodzakelijke onderzoeksinspanning. Bovendien noemt het kennisdocument dat je na drie bezoeken mag stoppen als er geen aanwijzingen zijn gevonden dat de das aanwezig is in het gebied. Echter; de das is juist wel aanwezig in dit gebied. Ik denk niet dat deze richtlijn uit het kennisdocument hiervoor bedoeld is. En als laatste noemt het kennisdocument navraag bij werkgroepen en omwonenden. Is dat hier uitgevoerd?

Wat ons betreft wordt er dus nog een veldbezoek gebracht in de winterperiode. Als dat echt niet tot de mogelijkheden behoort zou als alternatief kunnen dat jullie een kunst-bijburcht realiseren voor de eventuele functie die met de werkzaamheden. Voldoende is uitgesloten dat het geen hoofdburcht betreft, maar een bijburcht nog niet.

Wij horen graag jullie reactie.

Met vriendelijke groet,

[REDACTED]
Vergunningverlener Natuur en Landschap
Team Vergunningverlening Natuur en Landschap

06 [REDACTED]
Archimedeslaan 6 | Postbus 80300 | 3508 TH | Utrecht

Mijn werkdagen zijn ma t/m do.

Van: [REDACTED] [@bureau-iridis.nl](mailto:[REDACTED]@bureau-iridis.nl)>
Verzonden: donderdag 5 december 2019 16:14
Aan: [REDACTED] [@provincie-utrecht.nl](mailto:[REDACTED]@provincie-utrecht.nl)>
Onderwerp: RE: Tweede verzoek aanvullende gegevens Wnb

Dag [REDACTED]

Graag reageer ik op jouw onderstaande mail. Eerlijk gezegd kijk ik op van de beoordeling dat onvoldoende zou zijn onderzocht of de betreffende burcht nog door dassen wordt gebruikt. Wij achten onze onderzoeksinspanning voldoende om gebruik van de burcht door de das uit te sluiten. In het kennisdocument van BIJ12 van de Das staat over het aantonen van afwezigheid het volgende:

“De afwezigheid van dassen kan aangenomen worden als bekend is dat een burcht al vijf jaar niet in gebruik is of als na drie veldinventarisaties gericht op dassen onder goede omstandigheden en voldoende verspreid over het jaar uitgevoerd, geen aanwijzingen zijn gevonden dat de das aanwezig is in het gebied. Ook moet er navraag gedaan zijn bij leden van werkgroepen die zich bezig houden met dassen, beheerders, omwonenden et cetera.”

In onze rapportage staan de momenten waarop wij onderzoek gedaan hebben genoemd. Hieruit blijkt dat we in de periode van 10 april 2018 tot 27 september 2018 in totaal elf bezoeken aan het plangebied hebben gebracht, waarbij tijdens vrijwel alle bezoeken de betreffende burcht is bezocht en onderzocht op recente activiteit (sporen, graafputjes, haren). Tevens heeft een cameraval op de burcht gericht gestaan van 20 april tot 27 juni 2018. Gedurende deze periode is éénmaal een das nabij de burcht waargenomen. Dit exemplaar liep door, ogenschijnlijk niet geïnteresseerd in de aanwezige pijp (zie de bijlage). Veranderingen aan de pijpen hebben niet plaatsgevonden, dus graafactiviteiten in deze periode zijn uitgesloten. Aanvullend op de hierboven genoemde bezoeken ben ik 3 oktober j.l. in het gebied geweest in het kader van ecologische begeleiding van het vrijmaken van enkele proefsleuven voor archeologisch onderzoek. Ook tijdens dit bezoek heb ik nogmaals het gebied doorlopen om te bepalen of er veranderingen waren opgetreden. Dit bleek, ook bij de betreffende burcht, niet het geval.

Eén en ander leidt tot de vraag wat we meer hadden moeten/kunnen doen om te voldoen aan de vereiste onderzoeksinspanning om afwezigheid van dassen aan te tonen. Vergeleken met het kennisdocument betreffende de das voldoen we ruimschoots aan de gestelde eisen en lijkt het ons rechtvaardig te concluderen dat de burcht niet (meer) in gebruik is. Overigens is dit ook de insteek geweest van de ontheffingsaanvraag. We hebben ontheffing aangevraagd voor het verstoren van de das, niet voor het vernietigen van een burcht en het dus moeten mitigeren van een burcht. Dit omdat de betreffende burcht naar onze mening geacht wordt bewezen onbewoond te zijn.

Uiteraard ben ik graag bereid onze opdrachtgever voor te stellen een kleine kunstburcht te realiseren in de corridor, maar ik ben van mening dat dit los kan staan van de eis nog aanvullend onderzoek uit te voeren.

Met vriendelijke groet,

[REDACTED]

Ecoloog

Aanwezig: dinsdag t/m vrijdag

Ecologisch adviesbureau Viridis
Randweg 30 | 4104 AC Culemborg
Kantoor: 0345- [REDACTED] | Mobiel: 06- [REDACTED]

Van: [REDACTED] [mailto:[REDACTED]@provincie-utrecht.nl]

Verzonden: dinsdag 3 december 2019 16:02

Aan: [REDACTED]

Onderwerp: FW: Tweede verzoek aanvullende gegevens Wnb

Beste [REDACTED]

Vanochtend in ons wekelijks overleg heb ik met de collega's kort deze casus besproken. Voor nu is onvoldoende onderzocht of deze (bij-)burcht permanent verlaten is. In andere casussen met dassen bleek dat toch van groot belang, juist ook omdat ontheffingen ten aanzien van de das vaak worden aangevochten. Ook in deze omgeving liggen de dassen onder een vergrootglas.

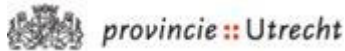
De opdrachtgever geeft aan het terrein graag natuurvriendelijk in te richten. Is ergens een kleine kunstburcht geen mogelijkheid? Dan ga je er in de ontheffingaanvraag van uit dat de burcht enigszins een functie heeft voor de clan, en dan mitigeer je deze functie. Of, je gebruikt de winterperiode om nog nadere veldbezoeken te doen. Een camera erop kan nooit kwaad.

Ik hoor het graag,

Met vriendelijke groet,

[REDACTED]
Vergunningverlener Natuur en Landschap
Team Vergunningverlening Natuur en Landschap

06 [REDACTED]
Archimedeslaan 6 | Postbus 80300 | 3508 TH | Utrecht

Mijn werkdagen zijn ma t/m do.

Van: Servicebureau <Servicebureau@provincie-utrecht.nl>

Verzonden: dinsdag 3 december 2019 10:07

Aan: [REDACTED] <[\[REDACTED\]@provincie-utrecht.nl](mailto:[REDACTED]@provincie-utrecht.nl)>

Onderwerp: FW: Tweede verzoek aanvullende gegevens Wnb

Hoi [REDACTED]

Hierbij de aanvullende stukken.

Deze heb ik in het dossier gezet en de taken doorgezet in Squit.

Groetjes [REDACTED]

Van: [REDACTED] <[\[REDACTED\]@bureau-iridis.nl](mailto:[REDACTED]@bureau-iridis.nl)>

Verzonden: dinsdag 3 december 2019 09:43

Aan: Servicebureau <Servicebureau@provincie-utrecht.nl>

Onderwerp: RE: Tweede verzoek aanvullende gegevens Wnb

Geachte mevrouw [REDACTED]

In de bijlage de beantwoording van de tweede ronde aanvullende vragen en de kaart met de positionering van de camera's en de oude, verlaten dassenburcht.

Met vriendelijke groet,

[REDACTED]

Ecoloog

Aanwezig: dinsdag t/m vrijdag

Ecologisch adviesbureau Viridis
Randweg 30 | 4104 AC Culemborg
Kantoor: 0345- [REDACTED] | Mobiel: 06- [REDACTED]

[REDACTED]

Van: [REDACTED]@bureau-iridis.nl>
Verzonden: dinsdag 4 februari 2020 09:52
Aan: [REDACTED]
Onderwerp: RE: Dassen Sortie 2 Amersfoort

Dag [REDACTED]

Door ziekte is de boel een beetje uitgesteld, maar een collega heeft alsnog eind vorige week de camera's uit het veld weten te halen. Er is op de camera's slechts eenmaal een das vastgelegd, te weten aan de noordzijde van het plangebied ter plaatse van de onderdoorgang onder het hek. Ter plaatse van de oude burcht is, zoals verwacht, geen enkele das waargenomen. Wel bleek de vos hier nu en dan te passeren, net als tijdens de eerdere onderzoeken. Volgens mij kunnen we met dit resultaat nu toch definitief concluderen dat de burcht niet meer door dassen in gebruik is. Kun je op basis van deze bevinding iets zeggen over de termijn waarop we een ontheffing kunnen verwachten, indien deze wordt verleend uiteraard? Ik hoor graag van je.

Met vriendelijke groet,

[REDACTED]
Ecoloog

Aanwezig: dinsdag t/m vrijdag

Ecologisch adviesbureau Viridis
Randweg 30 | 4104 AC Culemborg
Kantoor: 0345-[REDACTED] | Mobiel: 06-[REDACTED]

Van: [REDACTED] [mailto:[REDACTED]]@provincie-utrecht.nl]
Verzonden: donderdag 23 januari 2020 16:53
Aan: [REDACTED]
Onderwerp: RE: Dassen Sortie 2 Amersfoort

Beste [REDACTED]

Jou krijg ik even niet aan de telefoon. Toen had ik deze e-mail al bijna klaar. Nu hebben we elkaar net wel even gesproken en stuur ik hem je toch maar.

Wat ik nog niet helemaal scherp krijg is hoe we dit project juridisch moeten plaatsen.

Het verstoren van dassen is op zichzelf niet ontheffingsplichtig. Wél als dit leidt tot het (tijdelijk) verlies van een burcht. Dat kan op vier manieren:

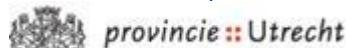
1. Een (oudere) burcht raakt direct in onbruik.
 - a. Dit wordt op dit moment onderzocht. Geen dassen gedurende een jaar, dan geen overtreding bij vernietiging.
2. Een burcht buiten het plangebied raakt in onbruik door bijv. geluidverstoring van de bouwwerkzaamheden
 - a. Dit lijkt niet waarschijnlijk. Als er een burcht direct ten noorden van het plangebied had gezeten binnen 200 meter van de bouwwerkzaamheden, hadden jullie die wel gevonden. Ik neem aan dat jullie in zo'n straal de omgeving bekeken hebben?
3. Een burcht buiten het plangebied raakt in onbruik door het verlies van essentieel foerageergebied
 - a. Het plangebied wordt bezocht door dassen, maar ingeschat is dat het niet heel vaak gebeurt. Hoe weten jullie zeker dat er voldoende overblijft? Naar we begrijpen wordt het noordelijke deel van het plangebied optimaler voor de das. Dat klopt?
4. Een burcht buiten het plangebied raakt in onbruik door (tijdelijk) verlies van een essentiële wissel
 - a. Ik hoop dat uit de camera's meer duidelijk wordt over het gebruik van deze wissel. Weten we zeker dat ze de Utrechtseweg oversteken? En kan het dat ze op de planlocatie komen via de tuinen, en niet via de onderdoorgang waar de camera's op staan? Zou je kunnen kijken of er voldoende andere oversteekmogelijkheden zijn die tijdelijk het minder functioneren van de wissel kunnen overnemen?

Ik hoop dat jullie deze casus nog even wat scherper kunnen maken.

Met vriendelijke groet,

[REDACTED]
Vergunningverlener Natuur en Landschap
Team Vergunningverlening Natuur en Landschap

06-[REDACTED]
Archimedeslaan 6 | Postbus 80300 | 3508 TH | Utrecht

Mijn werkdagen zijn ma t/m do.

Van: [REDACTED]@bureau-iridis.nl>

Verzonden: woensdag 22 januari 2020 09:29

Aan: [REDACTED]@provincie-utrecht.nl>

Onderwerp: RE: Dassen Sortie 2 Amersfoort

Dag [REDACTED]

Fijn dat je in de tussentijd niet stil hebt gezeten rond deze ontheffingsaanvraag. Ik kreeg zojuist de vraag van onze opdrachtgever of ontheffingverlening eind volgende week haalbaar is. Deze vraag speel ik bij deze even aan je door. Ik ben van plan volgende week woensdag de camera's uit te lezen en aan jullie door te geven wat er op is geregistreerd. Wanneer geen dassen zijn waargenomen, kan ik dan uitgaan van snelle ontheffingverlening? Uiteraard begrijp ik dat als er wel een das is geregistreerd, de situatie anders zal worden.

Wat betreft de functionaliteit van de wissel: We hebben in de afgelopen tijd begrepen dat niet alleen het plangebied als wissel wordt benut, maar dat ook de omliggende (met name ten westen van het plangebied gelegen) percelen ook regelmatig door dassen worden bezocht. Niet slechts als wissel, maar er wordt in de hier gelegen tuinen ook gefoerageerd. De conclusie dat in de omgeving alternatieve routes beschikbaar zijn en ook reeds door dassen worden gebruikt, lijkt hiermee gegrond, hoewel we zelf deze waarnemingen niet kunnen bevestigen. Op basis daarvan en op basis van het zeer beperkte aantal passages van dassen, lijkt er in het plangebied geen sprake te zijn van een essentiële looproute.

Wat betreft de aanwezigheid van burchten in de directe omgeving: er schijnt een burcht van dassen aanwezig te zijn op het ten noorden van het plangebied gelegen militaire terrein De Vlasakkers. Het klinkt logisch dat van hieruit de dassen het plangebied passeren, omdat waargenomen is dat een das vanuit noordelijke richting via een onderdoorgang onder het hekwerk het plangebied binnen kwam. Vanwege de ontoegankelijkheid van dit terrein kunnen we niet bevestigen dat hier een burcht aanwezig is, maar gezien het aanwezig habitat en het gegeven uit een (wat oudere) bron, lijkt dit zeer wel mogelijk te zijn. Ten zuidwesten van het plangebied is een forse burcht aanwezig op het terrein van Zon en Schild. Deze hebben we zelf aangetroffen bij inventarisatiewerk in 2017-2018. De verwachting is dat hier meerdere dassen verblijven en deze kunnen ook qua afstand eenvoudig het plangebied bereiken. Gezien de ligging van deze burcht is een meer westelijk gelegen looproute in noord/zuidrichting waarschijnlijk, waarbij de hier gelegen en reeds genoemde tuinen worden benut.

Al met al ga ik er vanuit dat zeker geen sprake is van een essentieel onderdeel van het leefgebied van de das, tenzij we plotseling toch bij de burcht activiteit waarnemen. De achterliggende gedachte bij de ontheffingsaanvraag is naast de door ons niet uitgesloten noodzaak, ook vooral een stuk zekerheid geweest. Juist omdat de das erg gevoelig ligt in de regio willen we hiermee geen risico nemen. Mocht inderdaad een ontheffing uiteindelijk niet noodzakelijk worden geacht, dan hebben we tenminste zekerheid dat we hiermee geen problemen krijgen. Een afwijzing van de aanvraag is in die zin voor ons en voor de opdrachtgever vrijwel net zo waardevol als een ontheffing, hoewel uiteraard bij geen noodzaak voor een ontheffing de verdere ontwikkelingen in het plangebied eenvoudiger kunnen verlopen.

Ik hou je in elk geval volgende week op de hoogte en hoop dat het verdere procedé vlot zal verlopen, vooral ook namens de opdrachtgever.

Met vriendelijke groet,

[Redacted]
Ecoloog

Aanwezig: dinsdag t/m vrijdag

Ecologisch adviesbureau Viridis
Randweg 30 | 4104 AC Culemborg
Kantoor: 0345- [Redacted] | Mobiel: 06- [Redacted]

Van: [Redacted] [[mailto:\[Redacted\]@provincie-utrecht.nl](mailto:[Redacted]@provincie-utrecht.nl)]

Verzonden: dinsdag 21 januari 2020 15:38

Aan: [Redacted]

Onderwerp: Dassen Sortie 2 Amersfoort

Beste [Redacted]

Ten aanzien van jullie aanvraag voor Sortie 2 heb ik jullie toegezegd om – in afwachting van de resultaten over de oude burcht – alvast verder te gaan met de aanvraag.

Mocht het scenario zijn dat er geen dassen interesse tonen in de oude burcht, dan is van het beschadigen en/of vernielen van deze oude burcht geen sprake. Het betreft dan geen essentiële voortplantingsplaats meer. Het verstoren van dassen (waarvoor jullie ontheffing aanvragen) is geen overtreding van de Wnb. Dat wat nog overblijft is de functionaliteit van de wissel. Wissels zelf zijn niet rechtstreeks beschermd, maar wel indirect indien ze essentieel zijn voor het functioneren van burchten buiten het plangebied. Jullie komen zelf in de aanvraag tot de conclusie dat de werkzaamheden ontheffingsplichtig zijn. De vraag is of dat terecht is.

Als de wissel te allen tijde kan blijven functioneren dan wordt het functioneren van een burcht niet aangetast. Uit de door jullie voorgestelde maatregelen merk ik op dat ingeschat wordt dat de wissel na een jaar weer optimaal gaat functioneren. Het is lastig in te schatten wat de effecten zijn van het tijdelijk minder/niet functioneren van de wissel.

Aangegeven is dat de wissel tweemaal is gebruikt in de periode half april – eind juni. Op de andere camera zijn op drie andere dagen dassen waargenomen. Is op basis hiervan in te schatten wat het belang is van de wissel? De burcht ten noorden en of ten zuiden van het plangebied is door jullie niet gelokaliseerd. Weten jullie ondertussen meer over burchten in de omgeving?

Oftewel; mocht straks blijken dat de oude burcht niet in gebruik is, kunnen jullie dan aangeven wat het tijdelijk effect van de werkzaamheden zal zijn op de wissel in het plangebied, en welk effect dat zal hebben op de beschermde verblijfplaatsen? Pas dan weten we zeker of ontheffing nodig is, en/of aanvullende mitigatie/compensatie.

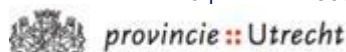
We horen het graag.

Ten aanzien van Houtopstanden hadden jullie nog geen melding ingediend begrijp ik?

Met vriendelijke groet,

[Redacted]
Vergunningverlener Natuur en Landschap
Team Vergunningverlening Natuur en Landschap

06- [Redacted]
Archimedeslaan 6 | Postbus 80300 | 3508 TH | Utrecht

Mijn werkdagen zijn ma t/m do.

Van: [REDACTED]
Verzonden: woensdag 18 december 2019 11:07
Aan: [REDACTED] <[\[REDACTED\]@bureau-iridis.nl](mailto:[REDACTED]@bureau-iridis.nl)>
Onderwerp: RE: Tweede verzoek aanvullende gegevens Wnb

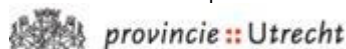
Beste [REDACTED]

Telefonisch hebben wij vanochtend even contact gehad over de ontheffingsaanvraag voor Sortie 2 in Amersfoort. Jullie hebben aangegeven in de maand januari camera's te plaatsen om te zien of gebruik van de burcht tijdens de winter kan worden uitgesloten. Eind januari/begin februari zullen jullie onze de resultaten van het aanvullend onderzoek toezenden en gaat het vergunningenproces weer verder. Wij laten het termijn om de aanvullingen gepauzeerd staan tot begin februari. Ondertussen maakt de provincie het besluit zoveel mogelijk af, om vertraging te voorkomen.

Met vriendelijke groet,

[REDACTED]
Vergunningverlener Natuur en Landschap
Team Vergunningverlening Natuur en Landschap

06-[REDACTED]
Archimedeslaan 6 | Postbus 80300 | 3508 TH | Utrecht

Mijn werkdagen zijn ma t/m do.

Van: [REDACTED]
Verzonden: dinsdag 17 december 2019 13:00
Aan: [REDACTED] <[\[REDACTED\]@bureau-iridis.nl](mailto:[REDACTED]@bureau-iridis.nl)>
Onderwerp: RE: Tweede verzoek aanvullende gegevens Wnb

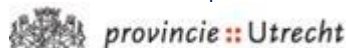
Beste [REDACTED]

Op onderstaande email hebben jullie nog niet gereageerd. Kan je aangeven hoe jullie verder willen met dit dossier? De termijn voor het aanleveren van aanvullende gegevens heb ik even laten doorlopen. Ik nader echter het einde van mijn termijn en zal de proceduretijd officieel deze week ergens verlengen.

Met vriendelijke groet,

[REDACTED]
Vergunningverlener Natuur en Landschap
Team Vergunningverlening Natuur en Landschap

06-[REDACTED]
Archimedeslaan 6 | Postbus 80300 | 3508 TH | Utrecht

Mijn werkdagen zijn ma t/m do.

Van: [REDACTED]
Verzonden: woensdag 11 december 2019 10:49
Aan: [REDACTED] <[\[REDACTED\]@bureau-iridis.nl](mailto:[REDACTED]@bureau-iridis.nl)>
Onderwerp: RE: Tweede verzoek aanvullende gegevens Wnb

Beste [REDACTED]

Gisteren hebben we het hier opnieuw met alle collega's over gehad.

Wat wij missen in het onderzoek is de winterperiode. Onvoldoende is uitgesloten dat deze in de winter als bijburcht functioneert.

De richtlijn in het kennisdocument gaat uit van een bescherming tot 5 jaar na de laatste bewoning. Dat correspondeert niet met slechts drie veldbezoeken moeten brengen. In de provincie Utrecht hebben we dit versoepeld naar 1 jaar. Maar dan moet ook echt duidelijk zijn dat het gehele jaar geen dassen gebruik maken van de burcht. Of hebben jullie gegevens dat deze burcht al 5 jaar niet in gebruik is?

Het kennisdocument noemt 3 veldinventarisaties voldoende verspreid over het jaar. Juist in de winterperiode zijn bijburchten relevant als het vrouwtje kraamt in de hoofdburcht en de andere leden soms tijdelijk moeten verhuizen. Een bezoek tijdens de winter lijkt ons echt horen bij de noodzakelijke onderzoeksinspanning.

Bovendien noemt het kennisdocument dat je na drie bezoeken mag stoppen als er geen aanwijzingen zijn gevonden dat de das aanwezig is in het gebied. Echter; de das is juist wel aanwezig in dit gebied. Ik denk niet dat deze richtlijn uit het kennisdocument hiervoor bedoeld is.

En als laatste noemt het kennisdocument navraag bij werkgroepen en omwonenden. Is dat hier uitgevoerd?

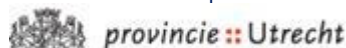
Wat ons betreft wordt er dus nog een veldbezoek gebracht in de winterperiode. Als dat echt niet tot de mogelijkheden behoort zou als alternatief kunnen dat jullie een kunst-bijburcht realiseren voor de eventuele functie die met de werkzaamheden. Voldoende is uitgesloten dat het geen hoofdburcht betreft, maar een bijburcht nog niet.

Wij horen graag jullie reactie.

Met vriendelijke groet,

Vergunningverlener Natuur en Landschap
Team Vergunningverlening Natuur en Landschap

06-
Archimedeslaan 6 | Postbus 80300 | 3508 TH | Utrecht

Mijn werkdagen zijn ma t/m do.

Van: @bureau-iridis.nl>

Verzonden: donderdag 5 december 2019 16:14

Aan: @provincie-utrecht.nl>

Onderwerp: RE: Tweede verzoek aanvullende gegevens Wnb

Dag

Graag reageer ik op jouw onderstaande mail. Eerlijk gezegd kijk ik op van de beoordeling dat onvoldoende zou zijn onderzocht of de betreffende burcht nog door dassen wordt gebruikt. Wij achten onze onderzoeksinspanning voldoende om gebruik van de burcht door de das uit te sluiten. In het kennisdocument van BIJ12 van de Das staat over het aantonen van afwezigheid het volgende:

“De afwezigheid van dassen kan aangenomen worden als bekend is dat een burcht al vijf jaar niet in gebruik is of als na drie veldinventarisaties gericht op dassen onder goede omstandigheden en voldoende verspreid over het jaar uitgevoerd, geen aanwijzingen zijn gevonden dat de das aanwezig is in het gebied. Ook moet er navraag gedaan zijn bij leden van werkgroepen die zich bezig houden met dassen, beheerders, omwonenden et cetera.”

In onze rapportage staan de momenten waarop wij onderzoek gedaan hebben genoemd. Hieruit blijkt dat we in de periode van 10 april 2018 tot 27 september 2018 in totaal elf bezoeken aan het plangebied hebben gebracht, waarbij tijdens vrijwel alle bezoeken de betreffende burcht is bezocht en onderzocht op recente activiteit (sporen, graafputjes, haren). Tevens heeft een cameraval op de burcht gericht gestaan van 20 april tot 27 juni 2018. Gedurende deze periode is éénmaal een das nabij de burcht waargenomen. Dit exemplaar liep door, ogenschijnlijk niet geïnteresseerd in de aanwezige pijp (zie de bijlage). Veranderingen aan de pijpen hebben niet plaatsgevonden, dus graafactiviteiten in deze periode zijn uitgesloten. Aanvullend op de hierboven genoemde bezoeken ben ik 3 oktober j.l. in het gebied geweest in het kader van ecologische begeleiding van het vrijmaken van enkele

proefsleuven voor archeologisch onderzoek. Ook tijdens dit bezoek heb ik nogmaals het gebied doorlopen om te bepalen of er veranderingen waren opgetreden. Dit bleek, ook bij de betreffende burcht, niet het geval.

Eén en ander leidt tot de vraag wat we meer hadden moeten/kunnen doen om te voldoen aan de vereiste onderzoeksinspanning om afwezigheid van dassen aan te tonen. Vergeleken met het kennisdocument betreffende de das voldoen we ruimschoots aan de gestelde eisen en lijkt het ons rechtvaardig te concluderen dat de burcht niet (meer) in gebruik is. Overigens is dit ook de insteek geweest van de ontheffingsaanvraag. We hebben ontheffing aangevraagd voor het verstoren van de das, niet voor het vernietigen van een burcht en het dus moeten mitigeren van een burcht. Dit omdat de betreffende burcht naar onze mening geacht wordt bewezen onbewoond te zijn.

Uiteraard ben ik graag bereid onze opdrachtgever voor te stellen een kleine kunstburcht te realiseren in de corridor, maar ik ben van mening dat dit los kan staan van de eis nog aanvullend onderzoek uit te voeren.

Met vriendelijke groet,

[Redacted signature]

Ecoloog

Aanwezig: dinsdag t/m vrijdag

Ecologisch adviesbureau Viridis
Randweg 30 | 4104 AC Culemborg
Kantoor: 0345- [Redacted] | Mobiel: 06- [Redacted]

Van: [Redacted] [[mailto:\[Redacted\]@provincie-utrecht.nl](mailto:[Redacted]@provincie-utrecht.nl)]

Verzonden: dinsdag 3 december 2019 16:02

Aan: [Redacted]

Onderwerp: FW: Tweede verzoek aanvullende gegevens Wnb

Beste [Redacted]

Vanochtend in ons wekelijks overleg heb ik met de collega's kort deze casus besproken. Voor nu is onvoldoende onderzocht of deze (bij-)burcht permanent verlaten is. In andere casussen met dassen bleek dat toch van groot belang, juist ook omdat ontheffingen ten aanzien van de das vaak worden aangevochten. Ook in deze omgeving liggen de dassen onder een vergrootglas.

De opdrachtgever geeft aan het terrein graag natuurvriendelijk in te richten. Is ergens een kleine kunstburcht geen mogelijkheid? Dan ga je er in de ontheffingaanvraag van uit dat de burcht enigszins een functie heeft voor de clan, en dan mitigeer je deze functie. Of, je gebruikt de winterperiode om nog nadere veldbezoeken te doen. Een camera erop kan nooit kwaad.

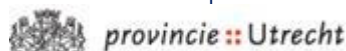
Ik hoor het graag,

Met vriendelijke groet,

[Redacted signature]

Vergunningverlener Natuur en Landschap
Team Vergunningverlening Natuur en Landschap

06- [Redacted]
Archimedeslaan 6 | Postbus 80300 | 3508 TH | Utrecht

Mijn werkdagen zijn ma t/m do.

Van: Servicebureau <Servicebureau@provincie-utrecht.nl>

Verzonden: dinsdag 3 december 2019 10:07

Aan: [redacted] <[\[redacted\]@provincie-utrecht.nl](mailto:[redacted]@provincie-utrecht.nl)>

Onderwerp: FW: Tweede verzoek aanvullende gegevens Wnb

Hoi [redacted]

Hierbij de aanvullende stukken.

Deze heb ik in het dossier gezet en de taken doorgezet in Squit.

Groetjes [redacted]

Van: [redacted] <[\[redacted\]@bureau-iridis.nl](mailto:[redacted]@bureau-iridis.nl)>

Verzonden: dinsdag 3 december 2019 09:43

Aan: Servicebureau <Servicebureau@provincie-utrecht.nl>

Onderwerp: RE: Tweede verzoek aanvullende gegevens Wnb

Geachte mevrouw [redacted],

In de bijlage de beantwoording van de tweede ronde aanvullende vragen en de kaart met de positionering van de camera's en de oude, verlaten dassenburcht.

Met vriendelijke groet,

[redacted]
Ecoloog

Aanwezig: dinsdag t/m vrijdag

Ecologisch adviesbureau Viridis

Randweg 30 | 4104 AC Culemborg

Kantoor: 0345-[redacted] | Mobiel: 06-[redacted]

Culemborg, 3 december 2019

Betreft: Verzoek om aanvullende informatie ontheffingsaanvraag Utrechtseweg Sortie 02N, Z-WNB-RI-REG-2019-1920.

Geachte mevrouw [REDACTED]

Op 2 december 2019 hebben wij, Bureau Viridis, als contactpersoon het verzoek tot aanvullende informatie voor de ontheffingsaanvraag ruimtelijk ingreep ontvangen. Het betreft de ontheffingsaanvraag Wet natuurbescherming voor het project Utrechtseweg Sortie 02N te Amersfoort onder registratienummer Z-WNB-RI-REG-2019-1920. Hierbij stuur ik u de aanvullende informatie.

Vragen:

1. en 2. Een kaart met de positionering van de cameravallen. Het kaartje in paragraaf 4.2 lijkt weggeval-
len. / De locatie van de kleine dassenburcht. Het kaartje in paragraaf 4.2 lijkt weggeval-

Antwoord

In de bijlage bij de mail stuur ik het juiste kaartje mee. Gek dat de punten op de kaart inderdaad zijn weggeval-

len.

3. De conclusie dat de dassenburcht niet meer in gebruik is, is - op ons verzoek- enigszins gemotiveerd. Echter, onvoldoende duidelijk is gemaakt dat dit geen seizoensgebonden bijburcht of kraambucht kan zijn. Dat de ingangen ten tijde van het onderzoek vol met blad lagen, en niet open werden gehouden, betekend niet dat deze burcht permanent verlaten is. De provincie Utrecht hanteert dat als er gedurende een jaar een dassen in zijn geweest, deze burcht blijkbaar niet essentieel is voor het overleven van de clan. Deze conclusie lijkt echter nu nog niet zo snel getrokken te kunnen worden. Zijn de camera's nog steeds aanwezig of vinden er nog veld bezoeken plaats?

Antwoord

De cameravallen hebben in de periode van 20 april tot 27 juni 2018 in het veld gestaan, de veldonderzoeken voor voorliggend project liepen door tot 27 september 2018. Gedurende deze periode is nooit waargenomen dat een das de burcht betrad en is de burcht ook niet belopen geweest, afgaand op sporen. In het kader van de natuurtoets hebben daarna geen veldbezoeken meer plaatsgevonden, maar het plangebied is nog wel bezocht. Dit onder andere op 3 oktober toen in het kader van archeologisch onderzoek enkele proefsleuven werden vrijgemaakt. Hierbij is het plangebied nog eens geheel doorlopen en is ook de staat van de burcht nog eens bekeken. Hieraan is niets veranderd. De burcht was niet belopen en sporen van enigszins recente activiteit zijn niet aangetroffen. De conclusie dat de burcht echt is verlaten, lijkt ons gegrond.

Ik hoop u hiermee voldoende geïnformeerd te hebben. Als er nog vragen zijn kunt u contact opnemen met [REDACTED] (0345-[REDACTED])

Met vriendelijke groet,

[REDACTED]
Adviseur Ecologie
Ecologisch Adviesbureau Viridis

Utrechtseweg Amersfoort

 Plangebied

 Burcht

 Cameraval

 Water

 Bebouwing

 Weg

 Akkerland

 Bos

 Grasland

 Overig

Datum: 2019-11-22

Bronnen: © Kadaster

0 20 40 60 80 m

Viridis Onderzoeksbureau
voor natuur en landschap

Natuurtoets soortenbescherming Utrechtseweg sortie 02-N te Amersfoort

Ecologisch Adviesbureau Viridis bv
Beesdseweg 3-18
4104 AW Culemborg

T 0345 753 275
E info@bureau-iridis.nl
W www.bureau-iridis.nl
KvK 110 557 87
Btwnr NL 8212 39 119 B01
IBAN [REDACTED]

Tekst: [REDACTED]
Veldonderzoek: [REDACTED]
Foto's: [REDACTED]

Foto voorblad: Plangebied aan de Utrechtseweg

Projectnummer: 2018-030
Wijze van citeren: Van der Ploeg, E. 2019. Natuurtoets soorten-
bescherming, Utrechtseweg sortie 02-N te
Amersfoort. Ecologisch Adviesbureau Viridis,
Culemborg, PRNR-2018-030.

In opdracht van: Utrechtseweg Amersfoort VOF
Contactpersoon: [REDACTED]

Status: Definitief, 4 september 2019
Ondertekening: J. [REDACTED]
Paraaf: [REDACTED]

Dit rapport is vervaardigd op verzoek van de opdrachtgever zoals hierboven aangegeven en is zijn eigendom. Niets uit deze rapportage mag worden vermenigvuldigd of openbaar gemaakt worden door middel van scanning, druk, internet, fotokopie of andere wijze zonder schriftelijke toestemming van de opdrachtgever en Ecologisch Adviesbureau Viridis bv, noch mag het zonder deze toestemming voor een ander doel gebruikt worden dan waarvoor het vervaardigd is.

Ecologisch Adviesbureau Viridis is niet aansprakelijk voor vervolgschade, alsmede schade die voortvloeit uit toepassingen van de resultaten van de werkzaamheden, kaartmateriaal (Basis Registratie Topografie Kadaster 2017, tenzij anders wordt vermeld) inclusief getoonde begrenzingen of andere gegevens verkregen van Ecologisch Adviesbureau Viridis. De opdrachtgever vrijwaart Ecologisch Adviesbureau Viridis voor aanspraken van derden in verband met deze toepassing.

Omdat ecologisch onderzoek een momentopname is, kan de aanwezigheid van beschermde soorten soms niet worden uitgesloten of bevestigd. Daarnaast is de natuurwetgeving aan verandering en jurisprudentie onderhevig. Ecologisch Adviesbureau Viridis is mede om die redenen lid van het Netwerk Groene Bureaus, brancheorganisatie voor kwaliteitsbevordering en belangenbehartiging van ecologische adviesbureaus. Hierdoor zijn wij zo goed mogelijk op de hoogte van de nieuwste ontwikkeling op het gebied van ecologie en wetgeving. Door de inzet van conform de wet ter zake kundige ecologen, waarborgen wij onze onderzoekskwaliteit. Wij zijn echter niet aansprakelijk voor de gevolgen van onverwacht verschijnende of verdwijnende flora of fauna, noch voor de gevolgen van veranderende wetgeving of jurisprudentie.

Natuurtoets soortenbescherming Utrechtseweg Sortie 02-N te Amersfoort

In opdracht van: Utrechtseweg Amersfoort VOF

Inhoud

Samenvatting	1	4.2.6 Amfibieën	13
1 Inleiding	2	4.2.7 Reptielen	13
1.1 Aanleiding en context	2	4.2.8 Ongewervelden	13
1.2 Onderzoeksvragen	2	4.3 Analyse	13
1.3 Leeswijzer	2	5 Resultaten en effectbeoordeling	14
2 Plangebied en werkzaamheden	3	5.1 Vaatplanten	14
2.1 Beschrijving van het plangebied	3	5.2 Grondgebonden zoogdieren	14
2.2 Beschrijving van de werkzaamheden	3	5.3 Vleermuizen	15
3 Wettelijk kader en beschermde soorten	5	5.4 Vogels	16
3.1 Wettelijk kader	5	5.5 Reptielen	16
3.2 Wet natuurbescherming	5	5.6 Ongewervelden	16
3.2.1 Natura 2000-gebieden	5	6 Conclusie en advies soortbescherming	18
3.2.2 Soortbescherming	6	6.1 Beantwoording onderzoeksvragen	18
3.2.3 Vogellijst	7	6.2 Mitigerende maatregelen	18
3.2.4 Zorgplicht	8	6.2.1 Algemene maatregelen	18
3.3 Ontheffing, vergunning of vrijstelling	8	6.2.2 Broedvogels	19
3.4 Natuurnetwerk Nederland (NNN)	8	6.2.3 Das	19
3.5 Conclusie benodigd onderzoek	9	6.3 Conclusie	20
4 Onderzoeksmethode	10	7 Bescherming houtopstanden	21
4.1 Literatuuronderzoek	10	8 Ecologische potentie	22
4.2 Veldonderzoek	10	9 Bronnen	24
4.2.1 Vaatplanten	11	9.1 Literatuur	24
4.2.2 Vleermuizen	11	9.2 Websites	24
4.2.3 Grondgebonden zoogdiersoorten	13	Bijlage A. Overzicht algemene vrijstellingen	25
4.2.4 Broedvogels	13	Bijlage B. Ter zake kundige	26
4.2.5 Vissen	13		

Samenvatting

Voor het perceel gelegen aan de Utrechtseweg naast perceel 299, ten westen van Amersfoort, is ontwikkeling voorzien. De opdrachtgever ambieert de ontwikkeling van een gebied waar een woonzorgconcept samengaan met een verhoging van de natuurwaarden ten opzichte van de huidige situatie.

Tijdens het onderzoek zijn enkele beschermde soorten aangetroffen: das, eekhoorn, gewone dwergvleermuis, laatvlieger en algemene broedvogels. Negatieve effecten van de ingrepen in het plangebied zijn uitsluitend te verwachten voor de das. Voor deze soort moet ontheffing worden aangevraagd van de Wet natuurbescherming. Mitigerende maatregelen worden voorgeschreven om de functie van het plangebied voor de das te behouden. Om negatieve effecten op broedvogels te voorkomen, dienen kapwerkzaamheden in het gebied buiten de broedperiode plaats te vinden.

Overzicht van aanwezige soorten, functie, bescherming, overtreding, mitigatie en ontheffing Wet natuurbescherming

Soort	Functie	Bescherming	Overtreding	Mitigatie	Ontheffing
Das	Looproute, onderdeel van vast leefgebied	3.10	Artikel 3.10, lid 1b	Ja	Ja
Algemene broedvogels	Broedgebied	3.1	Artikel 3.1, lid 2	Ja	Nee

Als gevolg van de werkzaamheden wordt circa 4.000 m² of 0,4 hectare gemengd bos geveld. Wel wordt in overleg zoveel mogelijk van het bestaande bos behouden. Vanwege de ligging van het plangebied buiten de bebouwde kom, valt het onder de houtbescherming als bedoeld in Artikel 4.1 van de Wet natuurbescherming. In het kader van de Wet natuurbescherming geldt een herplantplicht. De locatie waar herplant exact plaatsvindt is nog in onderzoek.

De ecologische waarde van het plangebied is, met name ook in de toekomstige situatie, te verbeteren. De ambitie om het woonzorgconcept samen te laten gaan met een opwaardering van de natuurwaarde in het plangebied is haalbaar, door toepassing van maatregelen in zowel de bebouwde, als in de onbebouwde delen van het plangebied.

1 Inleiding

1.1 Aanleiding en context

Voor het perceel gelegen aan de Utrechtseweg naast perceel 299, ten westen van Amersfoort, is ontwikkeling voorzien. Het plangebied van ruim 3,6 hectare bestaat uit een bosperceel met een begroeiing van voornamelijk Amerikaanse eik, beuk en enkele naaldbomen. De gronden hebben volgens het vigerende bestemmingsplan Berg-Utrechtseweg een maatschappelijke bestemming. Op circa een derde deel van het terrein ligt een bouwvlak, welke voor maximaal 35% mag worden bebouwd. Voor het overige oppervlak bestaat, naast de benodigde ruimte voor ontsluiting en parkeren, een ambitie voor het toevoegen van natuurwaarden. Men inbegrip van een verharde ontsluiting betekent dit circa 75% van de totale perceel oppervlakte aan potentiële natuurontwikkeling. De opdrachtgever ambieert de ontwikkeling van een gebied waar economische activiteiten samengaan met een verhoging van de natuurwaarden ten opzichte van de huidige situatie.

De ingrepen die voor de gewenste ontwikkeling noodzakelijk zijn, kunnen negatieve effecten veroorzaken op ter plaatse voorkomende beschermde soorten¹. Mogelijk worden daarbij verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming overtreden.

In dit kader heeft Utrechtseweg Amersfoort VOF aan Ecologisch Adviesbureau Viridis opdracht gegeven een onderzoek uit te voeren naar het voorkomen van beschermde plant- en diersoorten middels een wettelijk verplichte natuurtoets.

1.2 Onderzoeksvragen

Om goed voorbereid te zijn op een eventueel noodzakelijke ontheffingsaanvraag van de Wet natuurbescherming geeft een Natuurtoets Soortbescherming antwoord op de volgende onderzoeksvragen:

- Zijn in het plangebied beschermde soorten en/of verblijfplaatsen van deze soorten aanwezig?
- Ondervinden aanwezige beschermde soorten negatieve effecten van de voorgenomen ruimtelijke ingreep en de benodigde werkzaamheden?
- Is het mogelijk om optredende negatieve effecten op beschermde soorten te mitigeren? Zo ja, op welke wijze dient dit te geschieden?
- Is het noodzakelijk een ontheffing van de Wet natuurbescherming aan te vragen?

Voorliggend rapport geeft advies met betrekking tot de mogelijkheden om de geplande ruimtelijke ontwikkeling in overeenstemming met de Wet natuurbescherming uit te voeren.

1.3 Leeswijzer

In de rapportage worden bovenstaande onderzoeksvragen beantwoord. In hoofdstuk 2 zijn het plangebied en de werkzaamheden beschreven. In hoofdstuk 3 is het wettelijke kader met betrekking tot beschermde soorten in Nederland kort benoemd. In hoofdstuk 4 is de onderzoeksmethode beschreven en vervolgens zijn in hoofdstuk 5 de onderzoeksresultaten gepresenteerd (inclusief effectbeoordeling). De conclusie en het advies zijn in hoofdstuk 6 beschreven. In hoofdstuk 7 is een passage opgenomen over de bescherming van houtopstanden, hoofdstuk 8 beschrijft de ecologische potentie van het gebied. Tot slot is een overzicht van de geraadpleegde literatuur in hoofdstuk 9 opgenomen.

¹ Beschermde soorten: alle onder de Wet natuurbescherming beschermde soorten in de provincie Utrecht.

2 Plangebied en werkzaamheden

2.1 Beschrijving van het plangebied

Het perceel is gelegen aan de Utrechtseweg te Amersfoort, tussen de percelen Utrechtseweg 299 en 301. Rond het plangebied zijn uitgestrekte bossen aanwezig van een vergelijkbare opbouw als het bos in het plangebied zelf. Op relatief korte afstand bevinden zich daarnaast grote heidevelden, zoals noordelijk het militair oefenterrein Vlasakkers en zuidelijk het militair oefenterrein Leusderheide (figuur 2.1).

Het plangebied bestaat uit een dicht met bomen begroeid bosperceel, met zeer beperkt doordringend zonlicht tot op de bosbodem. De boomlaag bestaat voor een groot deel uit Amerikaanse eik, die ook in grootte overheerst. Onder de grote bomen is een aantal grote grove dennen en sparren. De zomereik komt in het gebied moeizaam tot wasdom. De dominantie van Amerikaanse eik ligt hier mede aan ten grondslag.

Langs de randen zijn beukenlanen aanwezig. Aan de voorzijde, de Utrechtseweg, en langs de sortie is een aantal oude beuken aanwezig, waarvan langs de sortie rode beuken. Verder zijn in beperkte mate enkele andere boomsoorten aanwezig, zoals zomereik, lijsterbes, hult en zachte berk.

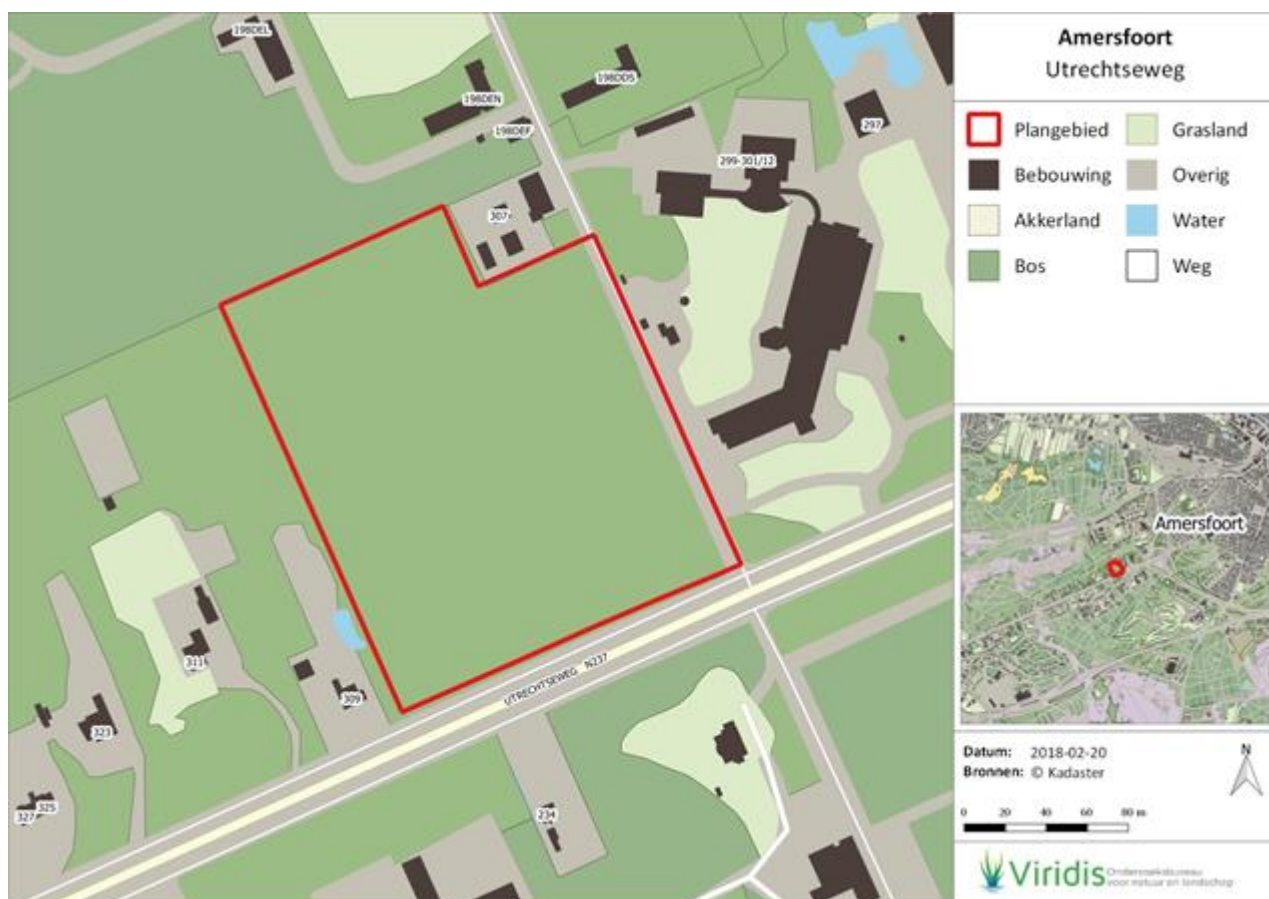
Door de hoge mate van beschaduwing van de bosbodem is over een groot deel van het terrein weinig tot

geen ondergroei aanwezig. De ondergroei bestaat voornamelijk uit braam en bosbes. In de randen van het perceel is een iets kruidenrijkere vegetatie aanwezig, waarbij deels sprake is van verwilderde tuinaanplant die zich vanuit de omgeving in het gebied heeft gevestigd.

2.2 Beschrijving van de werkzaamheden

Het terrein is totaal 36.305 m² groot (figuur 2.3). Het bouwvlak heeft een afmeting van 148 meter x 78 meter (= 11.544 m²) en mag voor maximaal 35% bebouwd worden (figuur 2.4). De maximaal bebouwbare footprint heeft daarmee een oppervlakte van circa 4.040 m² of 0,4 hectare. Dit is circa 11% van het totale terreinoppervlakte ($4.040 \text{ m}^2 / 36.305 \text{ m}^2 = 11,12\%$). Met de ingebruikname van de bebouwing hangt ook ruimtebeslag samen in de vorm van wegen, paden en parkeergelegenheid. Voor het overige oppervlak bestaat een ambitie voor het toevoegen van natuurwaarden. Met inbegrip van een verharde ontsluiting betekent dit dat op ongeveer driekwart van het oppervlak natuurontwikkeling uitgevoerd zal worden. De opdrachtgever ambieert de ontwikkeling van een gebied waar een woonzorgconcept samengaan met een verhoging van de natuurwaarden ten opzichte van de huidige situatie.

Figuur 2.1 | Ligging van het plangebied aan de Utrechtseweg ten zuidwesten van Amersfoort

3 Wettelijk kader en beschermde soorten

3.1 Wettelijk kader

De natuurwetgeving voor Nederland is per 1 januari 2017 vastgelegd in de Wet natuurbescherming. Deze wet vervangt drie wetten: de Natuurbeschermingswet, de Flora- en Faunawet en de Boswet. De Wet natuurbescherming heeft als doel bescherming, herstel en ontwikkeling van natuur zonder stijging van de lasten voor bedrijven en burgers. Het bevoegd gezag is gedecentraliseerd naar de Provincies. Deze decentralisatie houdt in dat de provincies nu o.a. verantwoordelijk zijn voor het toetsen van ontheffingsaanvragen. RVO blijft wel het bevoegd gezag voor het verlenen van ontheffing of vrijstellingen voor activiteiten en projecten in gebruik, beheer of aanleg door het rijk.

Naast de Wet natuurbescherming bestaat in Nederland het Natuur Netwerk Nederland, waarvoor de provincies beleid maken.

3.2 Wet natuurbescherming

Binnen de wet zijn de beschermingsregimes voor Natura 2000-gebieden, soortbescherming en houtopstanden als afzonderlijke hoofdstukken opgenomen, waardoor de wet via duidelijke en eenvoudige regels voorziet in een heldere implementatie van de Europese natuurbeschermingsrichtlijnen.

3.2.1 Natura 2000-gebieden

De wetgeving met betrekking tot Natura 2000-gebieden is vastgelegd in Hoofdstuk 2 van de Wet natuurbescherming. Natura 2000 is de overkoepelende naam voor gebieden die op Europees niveau worden beschermd vanuit de Vogel- en Habitatrichtlijn. Vanuit deze richtlijnen worden specifieke diersoorten en hun habitat beschermd om de biodiversiteit te behouden, te herstellen of uit te breiden.

Het ondernemen van projecten, plannen of activiteiten in en in de omgeving van een Natura 2000-gebied kan mogelijkwijls leiden tot (significant) negatieve

effecten op de instandhoudingsdoelstellingen. Indien het niet mogelijk is om negatieve effecten op voorhand uit te sluiten, dan is er sprake van een vergunningsplicht en moet een habitattoets uitgevoerd worden. In een habitattoets worden de projecten, plannen of activiteiten getoetst op hun invloed op de instandhoudingsdoelstellingen en/of (onder bepaalde voorwaarden) toestemming voor de uitvoering kan worden verleend. Deze toetsing kan bestaan uit drie onderdelen;

- Voortoets;
- Verslechteringsstoets of Passende Beoordeling;
- ADC-toets.

Voortoets

Middels een *Voortoets* wordt onderzocht of de ingrepen (significant) negatieve effecten kunnen hebben op de instandhoudingsdoelstellingen binnen de Natura 2000-gebieden. De Voortoets bestaat uit een beschrijving van het plan of project, de te verwachten effecten binnen en buiten het Natura 2000-gebied, en een analyse of daarbij (mogelijkerwijs) sprake is van significante effecten. In deze analyse mogen mitigerende en compenserende maatregelen niet meegenomen worden. Indien niet kan worden uitgesloten dat er significante gevolgen op de instandhoudingsdoelstellingen optreden moet een Passende Beoordeling worden opgesteld. Indien er zeker geen significant negatief effect is te verwachten dan is er geen vergunning nodig, bij het indienen van een aanvraag wordt er een besluit tot afwijzing genomen door het bevoegd gezag.

Verslechteringsstoets

Indien uit de Voortoets blijkt dat er een kans is op een negatief effect, maar dat deze zeker niet significant is, dient er een *Verslechteringsstoets* uitgevoerd te worden. In deze toetsing wordt er gekeken of de activiteit werkelijk een verslechtering van de natuurlijke habitats of habitats van soorten tot gevolg heeft. Het bevoegd gezag geeft aan welke gegevens ver-

wacht worden en welke mate van gedetailleerdheid noodzakelijk is. Als uit de Verslechteringstoets blijkt dat er geen negatieve effecten optreden of dat de negatieve effecten aanvaardbaar zijn wordt de vergunning afgegeven, eventueel met voorwaarden of beperkingen. Tijdens het vaststellen van de mogelijk negatieve effecten mogen mitigerende maatregelen wél meegewogen worden in de beoordeling, compenserende maatregelen niet (Kader 3.1).

Kader 3.1 Mitigerende en compenserende maatregelen

Mitigerende maatregelen zijn maatregelen die de schadelijke gevolgen die rechtstreeks uit een plan of project voortvloeien, voorkomen of verminderen. Het doel van dergelijke maatregelen is het voorkomen van een aantasting van de natuurlijke kenmerken van een Natura 2000-gebied.

Compenserende maatregelen zijn maatregelen die de aantasting (significante effecten) op de aangewezen habitats en -soorten in een Natura 2000-gebied als gevolg van een project of plan compenseren.

Passende beoordeling

Indien uit de Voortoets blijkt dat er een kans is op een significant negatief effect, dient er een *Passende Beoordeling* uitgevoerd te worden. De Passende Beoordeling is vergelijkbaar met de Verslechteringstoets, maar is gedetailleerder en uitgebreider. Tijdens het vaststellen van de mogelijk negatieve effecten mogen mitigerende maatregelen wél meegewogen worden in de beoordeling, compenserende maatregelen niet. Indien uit deze toetsing blijkt de natuurlijke kenmerken van het gebied niet aangetast worden kan een vergunning worden verleend en kan het plan vastgesteld worden. Blijkt er echter dat er werkelijk sprake is van mogelijk significante effecten dan wordt een vergunning alleen afgegeven indien er geen Alternatieven zijn, er Dwingende redenen van groot openbaar belang zijn en er Compensatie plaatsvindt: de *ADC-toets*.

ADC-toets

Indien negatieve effecten niet uit te sluiten zijn, kan het plan alleen vastgesteld en vergund worden indien wordt voldaan aan elk van de volgende voorwaarden (art. 2.8-4)

- Er zijn geen Alternatieve oplossingen
- Het project wordt uitgevoerd onder Dwingende redenen van groot openbaar belang,

met inbegrip van redenen van sociale of economische aard

- Er worden Compenserende maatregelen getroffen om te waarborgen dat de algehele samenhang van Natura 2000 bewaard blijft.

Het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied 'Arkemheen' ligt op een afstand van ruim 10 kilometer. Gezien de aard van de werkzaamheden en de afstand tot het Natura 2000-gebied is het uitgesloten dat er negatieve effecten ten aanzien van het Natura2000-gebied optreden.

Het is daarom niet noodzakelijk om een voortoets t.b.v. een habitattoets in het kader van Natura 2000 uit te voeren.

3.2.2 Soortbescherming

Het hoofdstuk 'Soortbescherming' uit de Wet natuurbescherming bestaat uit drie aparte beschermingsregimes, ook wel de passieve soortbescherming genoemd: 1) de Vogelrichtlijn; 2) de Habitatrichtlijn, het Verdrag van Bern en het Verdrag van Bonn en; 3) nationaal beschermde soorten. Voor deze drie beschermingsregimes gelden verschillende verboden en wettelijke belangen voor een ontheffingsaanvraag.

Vogelrichtlijn (artikel 3.1)

Voor van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn gelden de volgende verbodsbepalingen:

- opzettelijk doden en vangen van vogels;
- opzettelijk vernielen van nesten, rustplaatsen en eieren;
- eieren rapen en onder zich hebben;
- opzettelijk verstoren van vogels;
- het verbod onder 4 is niet van toepassing indien de verstoring niet van wezenlijk invloed is op de gunstige staat van instandhouding van de populatie.

Een ontheffing voor het overtreden van de verbodsbepalingen van artikel 3.1 kan alleen verleend worden als voldaan wordt aan de criteria van de ontheffingsaanvraag (zie paragraaf 2.3) en één of meer van de onderstaande wettelijke belangen uit artikel 3.3, lid 4:

- in het belang van de volksgezondheid of de openbare veiligheid;
- in het belang van de veiligheid van het luchtverkeer;

3. ter voorkoming van belangrijke schade aan gewassen, vee, bossen, visserij of wateren;
4. ter bescherming van flora en fauna;
5. voor onderzoek of onderwijs, het uitzetten of herinvoeren van soorten;
6. het selectief vangen, onder zich hebben of verstandig gebruik van bepaalde vogels.

Habitatrichtlijn (artikel 3.5)

Voor in het wild levende dieren van soorten, genoemd in de Habitatrichtlijn, het Verdrag van Bern of het Verdrag van Bonn, met uitzondering van de soorten, bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn, gelden de volgende verbodsbepalingen:

1. opzettelijk doden en vangen;
2. opzettelijk verstoren;
3. opzettelijk vernielen of rapen eieren;
4. opzettelijk beschadigen of vernielen voortplantings- of rustplaatsen;
5. opzettelijk plukken of vernielen planten.

Een ontheffing voor het overtreden van de verbodsbepalingen van artikel 3.5 kan alleen verleend worden als voldaan wordt aan de criteria van de ontheffingsaanvraag (zie paragraaf 2.3) en één of meer van de onderstaande wettelijke belangen uit artikel 3.8, lid 5:

1. ter bescherming van flora en fauna, en instandhouding van natuurlijke habitats;
2. ter voorkoming van belangrijke schade aan gewassen, vee, bossen, visserij, wateren of andere vormen van eigendom;
3. in het belang van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten;
4. voor onderzoek of onderwijs, repopulatie of herintroductie van deze soorten of de daartoe benodigde kweek;
5. op selectieve wijze een aantal van bepaalde dieren van de aangewezen soort te vangen of onder zich te hebben.

Nationale beschermde soorten (artikel 3.10)

Voor in het wild levende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en kevers van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel A gelden de volgende verbodsbepalingen:

1. opzettelijk doden of vangen;

2. de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen opzettelijk te beschadigen of te vernielen.

Voor vaatplanten van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel B gelden de volgende verbodsbepalingen:

1. in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk plukken en verzamelen, afsnijden, ontwortelen of vernielen.

Een ontheffing voor het overtreden van de verbodsbepalingen van artikel 3.10 kan alleen verleend worden als voldaan wordt aan de criteria van de ontheffingsaanvraag (zie paragraaf 2.3) en één of meer van de onderstaande wettelijke belangen uit artikel 3.10, lid 2:

- a. in het kader van ruimtelijke inrichting of ontwikkeling;
- b. ter voorkoming van schade of overlast;
- c. ter beperking van de omvang van populaties;
- d. ter voorkoming of bestrijding van onnodig lijden;
- e. in het kader van bestendig beheer of onderhoud landbouw of bossen;
- f. in het kader van bestendig beheer of onderhoud van vaarwegen, watergangen, waterkeringen, waterstaatswerken, oevers, vliegvelten, wegen, spoorwegen of bermen, of in het kader van natuurbeheer;
- g. in het kader van bestendig beheer of onderhoud van de landschappelijke kwaliteiten van een bepaald gebied, of
- h. in het algemeen belang.

Actieve soortbescherming

Naast de passieve soortbescherming zijn provincies wettelijk verplicht om soorten te beschermen middels de Natuurvisie (artikel 1.7) en de actieve soortbescherming (artikel 1.12). In het kader van deze actieve bescherming kunnen de provincies de lijst met beschermde soorten uitbreiden en/of gebieden aanwijzen waarvoor een extra inspanning nodig is om de staat van instandhouding van populaties te behouden of te herstellen.

3.2.3 Vogellijst

Alle inheemse vogelsoorten zijn beschermd in het kader van de Vogelrichtlijn en het verdrag van Bern (artikel 3.1 en 3.5). Een aantal vogelsoorten hebben een dubbele beschermingsstatus omdat zij onder beide beschermingsregimes vallen. Voor deze soorten geldt het verbod 'opzettelijk verstoren' ongeacht

of deze verstoring van wezenlijke invloed is op de gunstige staat van instandhouding van de populatie.

De nesten van vogels zijn beschermd als ze door de vogels in gebruik zijn, zowel in als buiten de gangbare broedperiode (15 maart tot 15 juli). De meeste vogels maken elk jaar een nieuw nest of zijn in staat een nieuw nest te maken. Slechts een beperkt aantal soorten bewoont het nest permanent of keert elk jaar terug naar hetzelfde nest. De nesten van deze vogelsoorten zijn jaarrond beschermd waardoor de verbodsbepalingen van artikel 3.1 en 3.5 (afhankelijk van de soort) van de Wet natuurbescherming het gehele jaar van toepassing zijn (zie Kader 3.1). De wetgever verstaat onder verblijfplaatsen van vogels ook nesten en holtes waar de vogels ook buiten de broedtijd regelmatig verblijven.

3.2.4 Zorgplicht

Voor alle Natura 2000-gebieden, bijzondere natuurgebieden en voor alle in het wild levende dieren en planten (mèt en zonder beschermstatus) is de zorgplicht van kracht (artikel 1.11). De zorgplichtbepaling houdt in dat een ieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen kunnen worden veroorzaakt aan Natura 2000-gebieden, bijzondere natuurmonumenten en in het wild levende planten en dieren, evenals voor hun directe leefomgeving dergelijke handelingen achterwege laat, mitigerende maatregelen neemt of compenserende maatregelen neemt.

3.3 Ontheffing, vergunning of vrijstelling

Het is mogelijk om voor de in de Wet natuurbescherming vermelde verboden een ontheffing of vergunning aan te vragen. Er kan alleen een ontheffing verleend worden als er aan drie criteria is voldaan:

- Er is geen alternatieve bevredigende oplossing mogelijk;
- Er moet sprake zijn van een wettelijk belang behorend bij het artikel dat overtreden wordt;
- Er mag geen afbreuk aan de staat van instandhouding van de populatie plaatsvinden.

Vrijstelling

Het is niet altijd nodig om een ontheffing aan te vragen wanneer er gevolgen voor beschermde planten en diersoorten optreden. Er zijn verschillende soorten vrijstellingen van de verboden voor beschermde soorten mogelijk. Er hoeft geen ontheffing aange-

vraagd te worden indien strikt en aantoonbaar gewerkt wordt volgens een door het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit goedgekeurde gedragscode. De zorgplicht blijft ook bij het werken via een gedragscode onverminderd van kracht. Naast de gedragscode is ook een vrijstelling in de vorm van een ministeriële regeling te krijgen (artikel 3.11). Deze ministeriële regelingen zijn opgesteld door Gedeputeerde Staten als vrijstellingslijsten. Zie Bijlage 1 voor een overzicht voor de vrijgestelde soorten. In onderhavige rapportage wordt niet ingegaan op de voorkomende soorten van de vrijstellingslijst.

Gezien de mogelijke aanwezigheid van beschermde soorten in het plangebied die zich binnen de invloedssfeer van de werkzaamheden bevinden, zijn negatieve effecten van de werkzaamheden op beschermde soorten niet uit te sluiten. Dit betekent dat er mogelijk verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming overtreden worden. Een Natuurtoets Soortbescherming in het kader van de Wet natuurbescherming is dan ook noodzakelijk.

3.4 Natuurnetwerk Nederland (NNN)

Naast de Wet natuurbescherming bestaat in Nederland het Natuur Netwerk Nederland, waarvoor de provincies beleid maken (NNN). Het NNN is ruimtelijk in de Provinciale Structuurvisie vastgelegd. Het vormt een robuust netwerk van natuurgebieden en tussenliggende verbindingzones. Dit netwerk bestaat uit bestaande natuurgebieden, nieuw aan te leggen natuur en verbindingzones tussen deze gebieden. Ook de beheersgebieden voor agrarisch natuurbeheer behoren tot het NNN. De planologische verankering van het NNN vindt plaats in (gemeentelijke) bestemmingsplannen. Wanneer bij ruimtelijke ontwikkelingen een bestemmingsplan wijziging moet worden doorgevoerd dient altijd een 'Nee, tenzij'-toets te worden uitgevoerd. Hierin wordt beoordeeld of er als gevolg van de voorgenomen maatregelen significante effecten op de wezenlijke waarden en kenmerken van het netwerk optreden.

Voor onderhavig project is het uitvoeren van een 'Nee, Tenzij'-toets nodig omdat delen van de NNN door de ingreep worden aangetast. De Nee, tenzij-toets is in een separaat document gerapporteerd.

3.5 Conclusie benodigd onderzoek

Voorafgaande aan de uitvoering van de werkzaamheden is het noodzakelijk de volgende toetsingen uit te voeren:

- Natuurtoets Soortbescherming;
- Nee, tenzij-toets (in separaat document gerapporteerd)

In onderhavig rapport worden de kaders, uitvoering, resultaten en effectbeoordeling van deze toets beschreven.

Kader 3.1 | Jaarrond beschermde vogelnesten

De meeste vogels gebruiken hun nest slechts eenmalig voor de voortplanting. Elk jaar bouwen de dieren een nieuw nest op meestal een andere locatie. Nesten van deze vogels zijn slechts gedurende het broedseizoen beschermd. Er zijn echter ook vogelsoorten waarvan de nesten jaarrond beschermd zijn en waarop de verbodsbepalingen van artikel 3.1 en 3.5 (afhankelijk van de soort) van de Wet natuurbescherming het gehele jaar van toepassing zijn. Er worden 5 categorieën onderscheiden:

1. Vogels waarvan de nesten ook buiten het broedseizoen als rust- en voortplantingsplaats gebruikt worden (voorbeeld: steenuil).
2. Koloniebroeders die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk zijn van bebouwing of biotoop. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar (voorbeeld: gierzwaluw en huismus).
3. Vogels, zijnde geen koloniebroeders, die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar (voorbeeld: ooievaar en kerkuil).
4. Vogels die jaar in jaar uit gebruik maken van hetzelfde nest en die zelf niet of nauwelijks in staat zijn een nest te bouwen. (voorbeeld: ransuil).
5. De volgende vogelsoorten behoren tot deze categorie: vogels die weliswaar terugkeren naar de plaats waar zij het jaar daarvoor hebben gebroed of in de directe omgeving daarvan, maar die wel over voldoende flexibiliteit beschikken om, als de broedplaats verloren is gegaan, zich elders te vestigen. De nesten van deze soorten zijn buiten het broedseizoen niet beschermd, tenzij zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden dat rechtvaardigen.

4 Onderzoeksmethode

Om antwoord te kunnen geven op de onderzoeksvragen is een toetsing in het kader van de Wet natuurbescherming uitgevoerd. Hiermee is de ecologische waarde van het plangebied door middel van een literatuuronderzoek en soortspecifieke inventarisaties onderzocht. Op deze manier wordt het voorkomen van beschermde soorten binnen de Wet natuurbescherming bepaald. De gebruikte onderzoeksmethoden worden hieronder beschreven.

4.1 Literatuuronderzoek

Voor het literatuuronderzoek is gebruik gemaakt van bekende verspreidingsgegevens van beschermde soorten uit de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF), verspreidingsatlassen van relevante soorten, het archief van Bureau Viridis en vrij beschikbare verspreidingsgegevens. De resultaten van het literatuuronderzoek hebben uitgewezen welke beschermde soorten in de omgeving van het plangebied verwacht kunnen worden. Tijdens het veldbezoek is speciale aandacht besteed aan het mogelijke voorkomen van deze soorten.

4.2 Veldonderzoek

Naast het literatuuronderzoek heeft Ecologisch Adviesbureau Viridis soortspecifieke inventarisaties uitgevoerd. Tijdens het veldonderzoek is het voorkomen van de soortgroepen vaatplanten, grondgebonden zoogdieren, vleermuizen, vogels, vissen, amfibieën, reptielen en ongewervelden onderzocht. De onderzoeksdata zijn per soort(groep) weergegeven in **Fout! Verwijzingsbron niet gevonden..**

Indien gedurende een onderzoek naar een specifieke soortgroep andere beschermde soorten zijn waargenomen, zijn deze soorten ook meegenomen in de resultaten. Alle waarnemingen worden digitaal vastgelegd met behulp van een tablet en de software WrnPro.

De inventarisaties zijn uitgevoerd conform de door het Netwerk Groene Bureaus (NGB) ontwikkelde inventarisatieprotocollen en kennisdocumenten van BIJ12. Onderstaand volgt per soortgroep een uitleg betreffende de gebruikte methodiek.

Tabel 4.1 | Onderzoeksdata en weersomstandigheden.

Datum en dagdeel	Onderzoeksduur	Onderzochte soortgroep	Weersomstandigheden
10 april 2018, middag	13:00 – 16:00	Algemene gebiedsscan	15 graden, bewolkt, zwakke wind
20 april 2018, ochtend	8:00 – 11:00	Broedvogels, plaatsing cameravallen en plaatsing reptielenplaatjes	8 graden, licht bewolkt, lichte neerslag, matige wind
3 mei 2018, ochtend	8:00 – 10:30	Broedvogels, controle reptielenplaatjes, controle cameravallen, algemene inventarisatie alle soortgroepen	10 graden, helder, geen neerslag, zwakke wind
7 mei 2018, middag	12:00 – 14:00	Controle reptielenplaatjes, algemene inventarisatie	18 graden, helder, geen neerslag, zwakke wind
11 mei 2018, middag	12:00 – 14:00	Controle reptielenplaatjes, controle cameravallen	12 graden, half bewolkt, geen neerslag, zwakke wind
17 mei 2018, avond	21:00 – 23:15	Controle cameravallen, vleermuizen	11 graden, bewolkt, geen neerslag, matige wind
24 mei 2018, ochtend	9:00 – 11:30	Controle cameravallen en reptielenplaatjes	18 graden, zwaar bewolkt, geen neerslag, zwakke wind
12 juni 2018, middag	13:30 – 15:00	Controle reptielenplaatjes	14 graden, bewolkt, geen neerslag, zwakke wind
20 juni 2018, ochtend	3:15 – 5:15	Vleermuizen	13 graden, half bewolkt, geen neerslag, matige wind
27 juni 2018, middag	13:00 – 15:30	Controle reptielenplaatjes, controle cameravallen, algemene inventarisatie alle soortgroepen	18 graden, half bewolkt, geen neerslag, matige wind

30 augustus 2018, 22:20 – 00:25 avond	Vleermuizen
27 september 2018, 22:30 – 00:30 avond	Vleermuizen

15 graden, licht bewolkt, geen neerslag, zwakke wind
13 graden, half bewolkt, geen neerslag, zwakke wind

4.2.1 Vaatplanten

Het projectgebied is op 3 mei 2018 en 27 juni 2018 vlakdekkend geïnventariseerd op het voorkomen van beschermde soorten. Doordat het veldonderzoek verspreid was over een groot deel van het groeiseizoen van planten, ontstaat hierdoor een compleet beeld. Het plangebied is lopend onderzocht. Indien beschermde soorten zijn aangetroffen, is de exacte groeiplaats ingevoerd. Bijzondere soorten (onder andere soorten van de rode lijst of soorten met een grote indicerende waarde) zijn eveneens op de exacte groeiplaats ingevoerd.

4.2.2 Vleermuizen

Ecologie

Gedurende het jaar maken vleermuizen gebruik van verschillende typen verblijfplaatsen en hebben een vaste cyclus die gedurende het jaar wordt gevolgd. Afhankelijk van het weer houden vleermuizen van half oktober tot maart hun winterslaap in een winterverblijfplaats. Na de winterslaap verblijven vleermuizen vaak tijdelijk in kleine groepen in tussenverblijven. Vanaf mei verzamelen de vrouwtjes zich in kraamkolonies en worden de jongen geboren en gezoogd. De mannen leven dan gezamenlijk of solitair in zomerverblijfplaatsen. Kraamverblijfplaatsen zijn overwegend plaatsen die gelegen zijn op het zuiden of zuidwesten, in ieder geval plaatsen die snel opwarmen. De keuze van de kraamverblijfplaatsen is soortspecifiek. Sommige soorten, bijvoorbeeld de rosse vleermuis, vormen kraamkolonies vaak in boomholtes, andere soorten, zoals laatvlieger en gewone dwergvleermuis, zitten bijna altijd in gebouwen. In de kraamperiode, maar ook jaarlijks, wordt regelmatig van kraamverblijfplaats gewisseld. Dit heeft waarschijnlijk te maken met het aantal parasieten in de kraamverblijfplaats. Kraamkolonies worden gevonden in spouwmuren, onder dakpannen, onder het dakbeschoot, achter boeiplanken en houten betimmeringen enzovoort. Voorwaarde is, zoals eerder gesteld, dat de plaats gemakkelijk opwarmt. Het microklimaat is voor veel vleermuizen van groot belang. In augustus, wanneer de jongen min of meer zelfstandig zijn, breekt de paartijd aan. De grote kolonies

vallen dan uiteen. Mannetjes van een aantal soorten bezetten tijdens de paartijd een verblijfplaats binnen een territorium, van waaruit ze vrouwtjes aantrekken om mee te paren. Hierbij maken ze gebruik van een paarroep. Afhankelijk van het weer zet dit door tot september of oktober, waarna vleermuizen weer naar hun winterverblijf vertrekken.

Onderzoeksmethode

Onderzoek naar (verblijfplaatsen van) vleermuizen is uitgevoerd volgens de richtlijnen van het vigerende Vleermuisprotocol (Netwerk Groene Bureaus, 2017). Het Vleermuisprotocol is ontwikkeld door het Netwerk Groene Bureaus (NGB) en de Zoogdiervereniging in samenwerking met het toenmalige Dienst Landelijk Gebied (DLG) en de Gegevensautoriteit Natuur (GaN). Het protocol wordt jaarlijks in het Vleermuisvakberaad geëvalueerd door deskundigen van het Netwerk Groene Bureaus, de Zoogdiervereniging en de Rijksdienst Voor Ondernemend Nederland (RVO). Bureau Viridis is aangesloten bij het Netwerk Groene Bureaus en hanteert de richtlijnen zoals beschreven in het protocol voor het uitvoeren van het onderzoek naar (verblijfplaatsen van) vleermuizen.

Het onderzoek naar vleermuizen heeft plaatsgevonden met behulp van een batdetector met geluidsopnameapparatuur (Pettersson D240 & M500-384). Indien een soort niet in het veld op naam gebracht kon worden, zijn digitale opnames gemaakt. Deze opnames zijn vervolgens met speciale computerprogrammatuur (BatSound v.4.1) gedetermineerd op soort.

Op basis van het vleermuisprotocol moet een gebied voldoende dekkend onderzocht worden. Als vuistregel voor voldoende dekkend onderzoek geldt het volgende: wanneer in de kritische periode van in- of uitvliegen meer dan een kwart van het onderzoeksgebied niet valt te overzien of te beluisteren dient er een extra waarnemer te worden ingeschakeld. Voor elke extra waarnemer geldt dezelfde vuistregel, totdat het hele onderzoeksgebied goed in

beeld is. In de praktijk betekent dit dat het gehele onderzoeksgebied in een kwartier tijd onderzocht moet kunnen worden, waardoor het mogelijk is om in de kritische periode van in- en uitvliegen (± 30 minuten) elke locatie binnen het onderzoeksgebied twee maal aan te doen (Limpens & Regelink, 2017). In voorliggend plangebied werd slechts één als verblijfplaats geschikte boom aangetroffen, waardoor het relevante deel van het plangebied met één persoon altijd kon worden overzien.

Om gedurende het onderzoek de trefkans van verblijfplaatsen van vleermuizen te vergroten is er vanuit het vleermuisprotocol een optimale periode voorgeschreven die tussen twee veldbezoeken ligt. Vleermuizen wisselen vaak van verblijfplaatsen, wanneer er tussen twee veldbezoeken een langere periode zit is de kans dat je een verblijfplaats mist kleiner. Bij het onderzoek naar zomer- en kraamverblijfplaatsen is de optimale tussenliggende periode tenminste 30 dagen, bij het onderzoek naar paarverblijfplaatsen is de optimale periode tenminste 20 dagen. In onderhavig onderzoek zijn deze tussenliggende perioden aangehouden.

Onderzoek naar verblijfplaatsen

Als aanvulling op het vleermuisprotocol is voorafgaand aan het vleermuisonderzoek het plangebied beoordeeld op geschiktheid voor verblijfplaatsen van vleermuizen. De aanwezige bomen zijn gecontroleerd op loszittend schors of holtes. Hierbij is ook gekeken naar eventuele sporen (o.a. keutels of vetvlekken) die op aanwezigheid van verblijfplaatsen kunnen wijzen. Op deze manier kon gericht onderzoek worden gedaan met de batdetector.

Kraam- en zomerverblijfplaatsen

Het vleermuisonderzoek naar kraam- en zomerverblijfplaatsen in het plangebied heeft plaatsgevonden middels twee veldbezoeken (één ochtendbezoek en één avondbezoek) op 17 mei 2018 en 20 juni 2018. Het avondbezoek startte circa 30 minuten voor zonsondergang en liepen door tot circa twee uur na zonsondergang. Het ochtendbezoek startte circa 2 uur voor zonsopkomst en liep door tot zonsopkomst. Onderzoek naar verblijfplaatsen heeft plaatsgevonden onder geschikte weersomstandigheden; zie ook Tabel 4.1.

Paar- en winterverblijfplaatsen

Het vleermuisonderzoek naar paar- en winterverblijfplaatsen in het plangebied heeft plaatsgevonden middels twee bezoeken op 30 augustus 2018 en 27 september 2018. Vleermuizen zijn vroeg op de avond goed waar te nemen, waarbij de vleermuizen vanaf circa een uur na zonsondergang duidelijk hun paarroep laten horen. De onderzoeken startten een uur na zonsondergang en duurden tot circa half één 's nachts. Tijdens de paarperiode zwermen vleermuizen ook rond middernacht bij plekken waar ze (massaal) kunnen overwinteren. De dieren vliegen gedurende enige tijd (half uur) rondom de openingen waarbij deze steeds even een opening aantikken en dan weer verder vliegen. Hierbij kunnen meerdere dieren door elkaar vliegen. De weersomstandigheden waren geschikt voor het uitvoeren van vleermuisonderzoek; zie ook Tabel 4.1.

Tijdens de paarperiode zwermen vleermuizen ook rond middernacht bij plekken waar ze massaal kunnen overwinteren. De dieren vliegen gedurende enige tijd (half uur) rondom de openingen waarbij deze steeds even een opening aantikken en dan weer verder vliegen. Hierbij kunnen meerdere dieren door elkaar vliegen. Gebouwen die dienst doen als massawinterverblijfplaats zijn veelal grote en hogere gebouwen (ten opzichte van omgeving). Deze gebouwen kenmerken zich door een grote omvang (minimaal 20 meter hoog), massiviteit (20.000 tot 40.000 m³), een robuuste bouwstijl waarbij baksteen is gebruikt en de aanwezigheid van diepe, spleetvormige ruimten (bijv. spouwen, dilatatievoegen, holle vloerelementen etc.) (Korsten & Brekelmans, 2013). Aangezien er in het plangebied geen gebouwen of objecten aanwezig zijn die potentieel geschikt zijn als massawinterverblijfplaats is er geen onderzoek uitgevoerd naar het middernachtzwermen van vleermuizen.

Foerageergebieden en vliegroutes

Tijdens het vleermuisonderzoek zijn belangrijke foerageerplaatsen in beeld gebracht. In de analyse is onderzocht of het hierbij gaat om essentiële foerageergebieden. Vleermuizen verplaatsen zich in het landschap via oriëntatiepunten. In bepaalde gevallen wordt een bepaalde route steeds weer opnieuw gebruikt en spreekt men van een vliegroute. Ook vlieg-

routes zijn beschermd onder de Wet natuurbescherming. In het gebied zijn mogelijk vliegroutes aanwezig die door de werkzaamheden aangetast kunnen worden.

4.2.3 Grondgebonden zoogdiersoorten

Tijdens alle veldbezoeken (Tabel 4.1) is gezocht naar (sporen van) grondgebonden zoogdieren, verblijfplaatsen en looproutes. Alle zichtwaarnemingen van zoogdieren zijn vastgelegd. Ook vonden van sporen, keutels en nestjes zijn genoteerd. Er is eveneens onderzoek met cameravallen uitgevoerd. De reden hiervoor is dat, gezien de terreinopbouw en de bekende landelijk verspreiding van beschermde (kleine) zoogdieren, de aanwezigheid van dergelijke soorten (met name das en boomarmster) niet op voorhand was uit te sluiten. De cameravallen zijn geplaatst op 20 april 2018 en vervolgens gecontroleerd op opnamen op 3 mei, 11 mei, 17 mei, 24 mei en 27 juni 2018.

4.2.4 Broedvogels

Nesten van alle vogels zijn beschermd gedurende de periode dat ze gebruikt worden. Ook zijn de nesten van een aantal vogels jaarrond beschermd. Het betreffen vooral roofvogels en uilen, maar ook huismus en gierzwaluw. De aanwezigheid van nesten of nestlocaties van jaarrond beschermde vogels is middels een visuele inspectie onderzocht op 20 april en 3 mei 2018.

4.2.5 Vissen

In en rondom het plangebied zijn geen waterpartijen aanwezig. Onderzoek naar het voorkomen van vissoorten is derhalve niet uitgevoerd.

4.2.6 Amfibieën

Vanwege de afwezigheid van water in de ruime omgeving van het plangebied, kan op voorhand het voorkomen van strikt beschermde soorten amfibieën worden uitgesloten. Deze soortgroep is daarom niet nader onderzocht.

4.2.7 Reptielen

In de omgeving van het onderzoeksgebied is het voorkomen van hazelworm, zandhagedis en ringslang bekend. Ringslang en zandhagedis zijn gebonden aan zonbeschenen leefgebied, wat in iets mindere mate geldt voor de hazelworm. Omdat het voorkomen van de hazelworm op basis van habitatkenmerken niet geheel was uit te sluiten, zijn reptielenplaatjes neergelegd om het voorkomen van de hazelworm in beeld te krijgen. Op de meest geschikte plaatsen langs de randen van het plangebied zijn plaatjes uitgelegd, die op 3 mei, 7 mei, 11 mei, 24 mei en 12 juni en 27 juni 2018 gecontroleerd op de aanwezigheid van hazelwormen.

4.2.8 Ongewervelden

Beschermde ongewervelde diersoorten worden niet in het plangebied verwacht, vanwege het ontbreken van geschikt habitat. Gericht onderzoek naar deze soorten heeft daarom niet plaatsgevonden. Het voorkomen hiervan is op basis van bekende verspreidingsgegevens en het aanwezige habitat uitgesloten.

4.3 Analyse

De uit het literatuuronderzoek en veldonderzoek verkregen verspreidingsgegevens van beschermde soorten zijn geanalyseerd om na te gaan of er bij de uitvoering van de werkzaamheden mogelijk verbodsbepalingen (art. 3.1, 3.5 of 3.10) van de Wet natuurbescherming worden overtreden. Wanneer blijkt dat er mogelijk beschermde soorten voorkomen die negatieve effecten kunnen ondervinden van de plannen is dit beschreven. Wanneer mogelijk worden alternatieven aangeboden om negatieve effecten te voorkomen of te verzachten. Indien het voorkomen van de soorten en/of de negatieve effecten nader onderzoek behoeft, wordt dit aangegeven in de toetsing.

5 Resultaten en effectbeoordeling

Hierna worden de resultaten van het literatuuronderzoek en veldonderzoek per soortgroep besproken. Daarbij is per soortgroep een effectenbeoordeling opgenomen, waarin helder beschreven wordt of er negatieve effecten op beschermde soorten te verwachten zijn en, indien van toepassing, of er mitigerende maatregelen mogelijk zijn om deze effecten te voorkomen.

5.1 Vaatplanten

Het plangebied bestaat uit een dicht met bomen begroeid bosperceel, waarbij het zonlicht zeer beperkt tot de bosbodem doordringt. De boomlaag bestaat voor een groot deel uit Amerikaanse eiken, die ook in grootte overheerst. Een groot deel van de Amerikaanse eiken is eerder geringd. Een deel van deze bomen is afgestorven, maar het merendeel heeft deze ingreep overleefd. Onder de grote bomen is een aantal grote grove dennen en sparren. De zomereik komt in het gebied moeizaam tot wasdom. Verdringing door Amerikaanse eik is hierbij één van de oorzaken. Langs de randen zijn beukenlanen aanwezig. Aan de voorzijde, de Utrechtseweg, en langs de sortie staat een aantal oude beuken, waarvan langs de sortie rode beuken. Verder zijn in beperkte mate enkele andere boomsoorten aanwezig. Door de hoge mate van beschaduwing van de bosbodem is over een groot deel van het terrein weinig tot geen ondergroei aanwezig. De ondergroei bestaat voornamelijk uit braam en bosbes. In de randen van het perceel is een iets kruidenrijkere vegetatie aanwezig, waarbij echter deels sprake is van verwildeerde tuinaanplant die zich vanuit de omgeving in het gebied heeft gevestigd.

Op basis van de gebiedskenmerken en de aangetroffen soorten, alsmede op basis van bekende verspreidingsgegevens, kan worden uitgesloten dat beschermde vaatplanten aanwezig zijn in het plangebied.

Effectbeoordeling

Omdat het voorkomen van beschermde soorten vaatplanten is uit te sluiten, zijn op deze soortgroep geen negatieve effecten van de ingreep te verwachten.

5.2 Grondgebonden zoogdieren

Op basis van gegevens uit de literatuur kunnen enkele beschermde soorten grondgebonden zoogdieren worden verwacht, die niet zijn vrijgesteld van de Wet natuurbescherming. Het betreft de eekhoorn, boomarter en das. In het plangebied zijn sporen van de eekhoorn aangetroffen in de vorm van aangevreten dennenappels. Nesten van de eekhoorn zijn in het plangebied niet aanwezig. Vermoedelijk wordt het plangebied incidenteel door de eekhoorn gebruikt als foerageergebied. Vanwege de talrijkheid van de eekhoorn in de ruime omgeving van het plangebied en het hier ruimschoots aanwezige aanbod van leefgebied is de conclusie op basis van de quickscan dat het plangebied geen essentieel onderdeel vormt van het leefgebied van de eekhoorn.

Sporen van de das zijn eveneens in het plangebied aanwezig. Er is een oude, kleine burcht bestaande uit twee pijpen aangetroffen, centraal in het gebied, enkele tientallen meters noordelijk van de naaldbomenlaan die in oost-westrichting door het gebied loopt. Om meer zekerheid te verkrijgen over de benutting van de burcht door de das, is hier een cameraval geplaatst die automatisch opnamen maakt wanneer een (zoog)dier voor de sensor langsloopt. De camera heeft gedurende de periode van half april tot eind juni 2018 drie keer een passerende das geregistreerd (18 april, 6 mei en 25 mei 2018). Afgaand op de beelden toont de das geen enkele binding met de aanwezige oude burcht, maar wordt het plangebied als looproute door de das zo nu en dan gebruikt. Sporen die wijzen op het gebruik van het plangebied als foerageergebied door de das zijn in uiterst beperkte mate aangetroffen. Van essentieel foerageergebied voor de das is eveneens geen sprake.

De das bereikt het plangebied via een onderdoorgang onder het hek langs de noordgrens van het plangebied (afbeelding 3). Een hier geplaatste camera registreerde tweemaal dat de das van deze onderdoorgang gebruik maakt (8 mei en 10 mei 2018). Ook uit dit zeer beperkte aantal waarnemingen blijkt dat de das slechts zeer incidenteel het plangebied aandoet. De burcht bevindt zich vermoedelijk ten noorden van het plangebied op het hier gelegen militair oefenterrein.

Het voorkomen van de boomarter is zeer onwaarschijnlijk. Voor verblijfplaatsen is de boomarter aangewezen op grote holten in bomen, zoals holten die zijn gevormd door de groene of zwarte specht. Dergelijke holten zijn in het plangebied niet aanwezig. Een zeer incidenteel gebruik van het plangebied door de boomarter als foerageergebied of looproute is nooit geheel uit te sluiten, maar van essentieel leefgebied voor deze soort is geen sprake.

Overige grondgebonden zoogdieren die niet zijn vrijgesteld van de Wet natuurbescherming zijn niet in het plangebied te verwachten, maar de opnamen van de cameravallen tonen aan dat ree en vos zich zeer regelmatig in het gebied ophouden. Op basis van sporen is ook het voorkomen van het konijn vastgesteld. Enkele muizensoorten zoals rosse woelmuis en bosmuis (beide aangetroffen in braakballen van uilen die in het plangebied werden gevonden) komen waarschijnlijk in het plangebied voor.

Effectbeoordeling

Negatieve effecten van de voorgenomen ingreep zijn in zeer beperkte mate te verwachten op de das die incidenteel het plangebied als looproute gebruikt. Deze negatieve effecten zijn echter te mitigeren (zie paragraaf 6.2).

Negatieve effecten op de eekhoorn zijn uit te sluiten. deze soort maakt incidenteel van het plangebied gebruik als foerageergebied, maar in de ruime omgeving van het plangebied is voor de eekhoorn ruimschoots foerageergebied beschikbaar. Bovendien zal het plangebied ook na de herinrichting voor deze soort geschikte elementen bevatten om te foerageren.

Negatieve effecten op andere beschermde soorten grondgebonden zoogdieren zijn uit te sluiten.

5.3 Vleermuizen

Op basis van het literatuuronderzoek is het bekend dat in de directe omgeving van het plangebied vleermuizen verwacht kunnen worden. Bij het gebruik van het landschap door vleermuizen wordt onderscheid gemaakt in verblijfplaatsen, vliegroutes en foerageergebied.

Verblijfplaatsen

Holten in de bomen zijn slechts in zeer beperkte mate aanwezig. In een enkele beuk aan de rand van het plangebied is een holte aangetroffen. Nader onderzoek naar het gebruik van deze holte en andere mogelijke verblijfplaatsen is in mei 2018 opgestart. Rond zonsondergang is voornamelijk gepost bij de beuk die eerder als beperkt geschikt als verblijfplaats voor vleermuizen werd aangeduid. Circa een half uur na zonsondergang is continu door en rond het gebied gelopen, om de activiteit van vleermuizen in het gebied in beeld te krijgen. Tijdens de veldonderzoeken op 17 mei en 20 juni zijn geen verblijfplaatsen aangetroffen. Wel wordt het gebied door enkele foeragerende vleermuizen gebruikt. Er werden maximaal twee foeragerende gewone dwergvleermuizen en een langs de zuidgrens een passerende laatvlieger aangetroffen.

Ook tijdens de bezoeken aan het plangebied in augustus en september zijn geen verblijfplaatsen aangetroffen. aan de randen van het plangebied werden tijdens het bezoek op 30 augustus één exemplaar van de ruige dwergvleermuis en één exemplaar van de gewone dwergvleermuis aangetroffen, die geen sterke binding met het plangebied vertoonden. Tijdens het bezoek op 27 september 2018 werden in het plangebied en de omgeving in zijn geheel geen vleermuizen aangetroffen.

Vliegroutes

Langs de Utrechtseweg (zuidgrens van het plangebied) zijn enkele passerende vleermuizen aangetroffen. Deze lijnvorm blijft echter in de toekomstige situatie behouden. Omdat het slechts om een zeer beperkt aantal passerende vleermuizen gaat, is geen sprake van een essentiële vliegroute.

Foerageergebied

Boven het plangebied wordt in zeer beperkte mate gefoerageerd door vleermuizen. In de toekomstige inrichting zal meer structuur in het gebied worden

aangebracht, wat waarschijnlijk de potentie als foerageergebied voor vleermuizen verhoogt.

Effectbeoordeling

Negatieve effecten van de ingrepen in het plangebied zijn op vleermuizen niet te verwachten. Er zullen geen verblijfplaatsen worden aangetast, potentiële vliegroutes blijven behouden en de waarde van het plangebied als foerageergebied voor vleermuizen neemt vermoedelijk toe.

5.4 Vogels

De nesten van vogels zijn beschermd als ze door de vogels in gebruik zijn, zowel in als buiten de gangbare broedperiode (15 maart tot 15 juli). De meeste vogels maken elk jaar een nieuw nest of zijn in staat een nieuw nest te maken. Slechts een beperkt aantal soorten bewoont het nest permanent of keert elk jaar terug naar hetzelfde nest. De nesten van deze vogelsoorten zijn jaarrond beschermd waardoor de verbodsbepalingen van artikel 3.1 en 3.5 (afhankelijk van de soort) van de Wet natuurbescherming het gehele jaar van toepassing zijn (zie Kader 3.1). De wetgever verstaat onder verblijfplaatsen van vogels ook nesten en holtes waar de vogels ook buiten de broedtijd regelmatig verblijven. In het plangebied kan dit betrekking hebben op enkele soorten roofvogels, zoals buizerd, havik en uilen.

Nesten van roofvogels of andere soorten met een jaarrond beschermde nestplaats zijn niet aangetroffen. Het voorkomen van algemene broedvogels zoals merel, vink, goudhaantje en boomklever is wel aangetoond. In het kader van de werkzaamheden moet met algemene broedvogels rekening worden gehouden. Hiervoor wordt te zijner tijd een ecologisch werkprotocol (EWP) opgesteld. Het uitvoeren van tenminste kapwerkzaamheden gedurende de broedperiode moet worden voorkomen.

In het plangebied zijn onder de naaldbomen (net noordelijk van het beoogde bouwvlak) braakballen van waarschijnlijk de ransuil aangetroffen. Het betreft uitsluitend oude braakballen, zeer waarschijnlijk van dieren die de bomen in de winterperiode hebben gebruikt als roetsplaats. Van de aanwezigheid van nesten is geen sprake.

Effectbeoordeling

Omdat jaarrond beschermde nesten niet aanwezig zijn, zijn hierop geen negatieve effecten te verwach-

ten. Negatieve effecten op nesten van algemene broedvogels zijn wel aan de orde, maar deze effecten zijn te mitigeren (zie paragraaf 6.2).

5.5 Reptielen

Op basis van verspreidingsgegevens zijn in de omgeving van het plangebied enkele soorten reptielen te verwachten. Het betreft de zandhagedis, hazelworm, ringslang en levendbarende hagedis. De zandhagedis, ringslang en levendbarende hagedis hebben in belangrijke mate dan de hazelworm, open, zonbeschenen landschapselementen nodig. Het voorkomen van deze soorten is in het plangebied uit te sluiten, door de hoge mate van beschaduwing van de bodem door het dichte bladerdek van de aanwezige bomen. In zeer beperkte mate biedt het plangebied wel geschikt leefgebied aan de hazelworm, met name langs de noordgrens van het gebied.

Om het voorkomen van de hazelworm aan te tonen of juist met zekerheid uit te sluiten zijn op de potentieel meest geschikte plaatsen in het plangebied plaatjes uitgelegd. Het betreft vierkante stukken golfplaat met zijden van 50 centimeter, waaronder hazelwormen zich graag opwarmen. De plaatjes zijn in de tweede helft van april en mei wekelijks gecontroleerd op de aanwezigheid van hazelwormen, onder voor deze soort geschikte omstandigheden. Op 27 juni heeft een aanvullende controle van de plaatjes plaatsgevonden. Hazelwormen zijn niet in het plangebied aangetroffen.

Effectbeoordeling

Er zijn geen reptielen in het plangebied aangetroffen. negatieve effecten van de werkzaamheden op deze soortgroep zijn derhalve uit te sluiten.

5.6 Ongewervelden

In het plangebied zijn geen beschermde soorten ongewervelden aangetroffen. Dergelijke soorten worden op basis van bekende verspreidingsgegevens en de terreingesteldheid niet verwacht in het plangebied of binnen de invloedssfeer van de werkzaamheden. Strikt beschermde ongewervelden zoals dagvlinders, kevers en libellen stellen specifieke eisen aan hun biotoop. In het plangebied zijn in het geheel geen geschikte biotopen voor deze soorten aanwezig.

Effectbeoordeling

Vanwege het ontbreken van beschermde soorten ongewervelden, zijn negatieve effecten op deze soortgroep uit te sluiten.

6 Conclusie en advies soortbescherming

6.1 Beantwoording onderzoeksvragen

Om na te gaan of door de ruimtelijke ontwikkeling in het plangebied verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming al dan niet overtreden worden, worden de onderzoeksvragen onderstaand beantwoord.

- *Zijn in het plangebied beschermde soorten en/of verblijfplaatsen van deze soorten aanwezig of te verwachten?*

Ja, in het plangebied komen buiten diverse algemene broedvogels ook de das en eekhoorn voor. Vleermuizen maken in zeer beperkte mate van het plangebied gebruik als foerageergebied of vliegroute.

- *Ondervinden aanwezige beschermde soorten negatieve effecten van de voorgenomen ruimtelijke ingreep en de benodigde werkzaamheden?*

Ja, das maakt van het plangebied gebruik als looproute in noord-zuidrichting. Door de herinrichting zal deze looproute worden verstoord of onderbroken. De overige soorten zullen geen negatieve effecten van de ingrepen ondervinden, mits kapwerkzaamheden buiten de broedperiode worden uitgevoerd.

- *Is het mogelijk om optredende negatieve effecten op beschermde soorten te mitigeren? Zo ja, op welke wijze dient dit te geschieden?*

Ja, de te verwachten negatieve effecten die optreden op de das zijn te mitigeren (zie paragraaf 6.2).

- *Is het noodzakelijk een ontheffing van de Wet natuurbescherming aan te vragen?*

Ja, voor de das moet ontheffing worden aangevraagd van de Wet natuurbescherming.

6.2 Mitigerende maatregelen

De doelstelling van de Wet natuurbescherming is de bescherming van de biodiversiteit zonder stijging van lasten voor bedrijven en burgers. Het uitgangspunt

van de wet is 'nee, tenzij', dat wil zeggen dat activiteiten met een schadelijk effect op beschermde soorten in principe verboden zijn. Van het verbod op schadelijke handelingen ('nee') kan onder voorwaarden ('tenzij') worden afgeweken, met behulp van een ontheffing waarvoor de bevoegdheid voor het verlenen van een dergelijke ontheffing bij de provincies ligt. Onderstaand zijn de voor het onderhavige project relevante (verbods-)artikelen genoemd. Daarbij is beschreven met welke mitigerende maatregelen er invulling wordt gegeven aan het voorkomen en uitsluiten van negatieve effecten.

6.2.1 Algemene maatregelen

In de Wet natuurbescherming is in artikel 1.11 de algemene zorgverplichting opgenomen. In dit artikel is beschreven dat iedereen verplicht is om voldoende zorg in acht te nemen voor de in het wild levende dieren en planten, alsmede voor hun directe leefomgeving. De algemene zorgverplichting geldt te allen tijde tijdens het uitvoeren van werkzaamheden, ongeacht of deze te typeren zijn als zijnde ruimtelijke ontwikkeling of bestendig beheer en onderhoud en ongeacht of er beschermde soorten aanwezig zijn. Dit laatste wil dus zeggen dat ook als er geen beschermde soorten voorkomen, de algemene zorgverplichting ten aanzien van alle soorten in acht genomen dient te worden. Bij de werkzaamheden dienen daarom algemene mitigerende maatregelen uitgevoerd te worden. Deze algemene mitigerende maatregelen zijn onderstaand beschreven.

- De werkzaamheden dienen door een ter zake deskundige ecooloog begeleid te worden. Hierdoor wordt gewaarborgd dat de mitigerende maatregelen op een juiste manier uitgevoerd worden en zo wordt er tevens invulling gegeven aan de algemene zorgverplichting (artikel 1.11 van de Wet natuurbescherming). In Bijlage B is beschreven wat door het Ministerie van Landbouw, Natuur

en Voedselkwaliteit verstaan wordt onder een ter zake kundige;

- Er moet per uitvoeringsproject een ecologisch werkprotocol opgesteld worden waarin alle te nemen mitigerende maatregelen, worden vastgelegd. Dit ecologisch werkprotocol moet op de werklocatie aanwezig zijn en bij alle betrokken partijen bekend zijn;

Werkzaamheden moeten aantoonbaar conform dit protocol worden uitgevoerd. Mochten er zich gedurende de werkzaamheden ten aanzien van beschermde soorten onvoorziene omstandigheden voordoen, wordt direct contact opgenomen met de ter zake deskundige ecooloog.

6.2.2 Broedvogels

In lid 1 van de artikel 3.1 en 3.5 van de Wet natuurbescherming staat beschreven dat het verboden is om beschermde dieren opzettelijk te doden. Het uitvoeren van werkzaamheden en ruimtelijke ingrepen waarbij aanwezige dieren verwond of zelfs gedood kunnen worden, houdt een overtreding van deze artikelen in. Het is daarom noodzakelijk om mitigerende maatregelen te nemen om dit zo veel als mogelijk te voorkomen en uit te sluiten.

Algemene broedvogels

Met betrekking tot algemene vogels dienen de volgende algemene maatregelen uitgevoerd te worden:

- Bij het uitvoeren van de werkzaamheden dient rekening gehouden te worden met mogelijke broedgevallen van algemene broedvogels. Indien de werkzaamheden uitgevoerd worden in het broedseizoen (half maart – eind augustus) dient het gebied voor aanvang gecontroleerd en vrijgegeven te worden door een ter zake kundige;
- Ook buiten het broedseizoen zijn broedgevallen mogelijk, indien tijdens het uitvoeren van werkzaamheden een broedgeval aangetroffen wordt dienen de werkzaamheden onmiddellijk stilgelegd te worden en dient er contact opgenomen te worden met een ter zake kundige.

6.2.3 Das

Het uitvoeren van werkzaamheden zal versturend werken op de looproute die de das nu en dan gebruikt. De ingebruikname van het gebied zal zorgen voor potentiële verstoring in de vorm van uitstralende verlichting, visuele verstoring en geluidsverstoring. De in het plangebied aanwezige of te verwachten soorten, waaronder de das, zijn vrijwel uitslui-

tend in de nachtelijke uren actief. In dit kader dient een ontheffing voor deze soort te worden aangevraagd alvorens met de werkzaamheden mag worden aangevangen.

Negatieve effecten op de das zijn evenwel te mitigeren door uitvoering van de volgende maatregelen:

- De verstoring door licht en visuele verstoring op de looproute van de das zal zoveel mogelijk worden beperkt door de realisatie van een corridor aan de westzijde van het plangebied.
- De breedte van de corridor zal maximaal 50 meter bedragen rond de bebouwing. Aan de achterkant van het perceel wordt de corridor breder gemaakt, waarbij de breedte van het perceel leidend is.
- De inrichting van deze corridor zal zodanig zijn, dat verstoring door licht en visuele verstoring zoveel als mogelijk wordt voorkomen, door toepassing van dicht struweel tussen de bebouwing en de eigenlijke looproute, dus aan de oostzijde van de corridor.
- De strook met dicht struweel zal tenminste 10 meter breed zijn en wordt beplant met de inlandse soorten hult, sleedoorn, meidoorn, vuilboom, wilde lijsterbes en zomereik. Hiertussen kan onder meer kamperfoelie tot ontwikkeling komen. Uitheemse struiken en bomen zoals Amerikaanse eik en Amerikaanse vogelkers worden uit het gebied gehouden.
- Binnen de corridor zal een open strook worden gerealiseerd, waar een grazige, weideachtige vegetatie zal worden afgewisseld met heide en kleine opgaande heesters.
- Hekwerk (aan de noord- en westzijde van het plangebied) zal passeerbaar worden gemaakt voor grondgebonden zoogdieren zoals de das. Dit wordt gerealiseerd door korte stukken PVC-buis met een diameter van zo'n 40 cm door het hekwerk te schuiven.
- De aanwezigheid van honden in de ecologische zones rond het plangebied, waaronder de corridor, zal tussen zonsondergang en zonsopkomst worden verboden. Gedurende de daglichtperiode moeten honden worden aangelijnd.
- Aan de noordwestzijde van het plangebied zal, op tenminste 40 meter van de te realiseren bebou-

wing, een foerageerveld worden gerealiseerd, waarmee ook hier in de voedselvoorziening van de das zal worden voorzien. Dit veld zal gedeeltelijk van de bebouwing worden afgescheiden door een struweelrand teneinde lichtuitstraling op een gedeelte van het veld te voorkomen. Net als de corridor zal het foerageerveld worden voorzien van een weideachtige vegetatie, afgewisseld met schraal, kruidenrijk grasland en heideveldjes. Hierin worden heesters aangeplant.

6.3 Conclusie

Omdat negatieve effecten, ondanks het nemen van mitigerende maatregelen niet in alle gevallen geheel te voorkomen zijn door de aard van de werkzaamheden, is het aanvragen van een ontheffing van de Wet natuurbescherming noodzakelijk.

7 Bescherming houtopstanden

De bescherming van houtopstanden is geregeld in hoofdstuk 4 van de Wet natuurbescherming. Het is verboden houtopstanden geheel of gedeeltelijk te vellen of te doen vellen, zonder voorafgaande melding bij de provincie. Een houtopstand is hierbij gedefinieerd als een eenheid van bomen of struiken met een oppervlakte van ten minste 1.000 vierkante meter of een rijbeplanting die meer dan 20 bomen omvat. De wet schrijft verder voor dat wanneer een houtopstand geheel of gedeeltelijk is geveld, de grond binnen drie jaar moet worden herbeplant.

Bovenstaande bescherming geldt niet voor alle houtopstanden. De regels zijn niet van toepassing op houtopstanden op erven of in tuinen, op fruitbomen, op windschermen om boomgaarden, op naaldbomen bedoeld om te dienen als kerstbomen, op kweekgoed, op bepaalde beplantingen van wilgen of populieren, op bepaalde beplantingen bedoeld voor de productie van houtige biomassa en op houtopstanden binnen de, bij besluit van de gemeenteraad, vastgelegde grenzen van de bebouwde kom. Ook voor het dunnen van een houtopstand gelden de regels niet.

De provincie kan regels stellen ten aanzien van de meldingsplicht en de plicht tot herbeplanting. Ook kan de provincie een ontheffing verlenen ten behoeve van herbeplanting op andere grond. Verder kan de provincie ontheffing verlenen en kan de provincie bij verordening vrijstelling verlenen van zowel de meldingsplicht als de plicht tot herbeplanting.

Als gevolg van de werkzaamheden wordt circa 4.000 m² of 0,4 hectare gemengd bos geveld. Er wordt, in samenspraak met de architect en na het uitvoeren van een bomeninventarisatie, zoveel mogelijk gekozen welke bomen behouden kunnen blijven. Dit bos is gelegen buiten de bebouwde kom en valt onder de houtbescherming als bedoeld in Artikel 4.1 van de Wet natuurbescherming. In het kader van de Wet natuurbescherming geldt een herplantplicht.

Voorafgaand aan de kap van de houtopstand wordt melding gedaan bij gedeputeerde staten van de voorgenomen velling. Binnen drie jaar na kap wordt de nieuwe beplanting op bosbouwkundig verantwoorde wijze geplant. De locatie waar herplant exact plaatsvindt is nog in onderzoek.

8 Ecologische potentie

Aanvullend op de wettelijk vereiste toetsing van de plannen aan de Wet natuurbescherming, worden hieronder de ecologische potenties van het plangebied weergegeven.

Voor de niet te bebouwen of te verharderen delen van het plangebied wordt de ontwikkeling van hogere natuurwaarden geambieerd. De ontwikkelingen in het terrein bieden hiervoor diverse mogelijkheden.

De opdrachtgever ambieert de ontwikkeling van een gebied waar economische activiteiten samengaan met een verhoging van de natuur- en landschapswaarden ten opzichte van de huidige situatie. Van groot belang is het hierbij om de natuurwaarden in het plangebied te laten aansluiten op de waarden die binnen, maar ook in de omgeving van het plangebied reeds aanwezig zijn. Er wordt daarom bij de bepaling van de potentie uitgegaan van gebiedseigen landchapstypen en in de omgeving voorkomende soorten.

Utrechtse Heuvelrug

Omdat het plangebied op de noordwestzijde van de Utrechtse Heuvelrug is gelegen, moet worden gekeken naar de voor dit gebied waardevolle landschappen en soorten, om de potentie van het plangebied vorm te kunnen geven. De Utrechtse Heuvelrug kenmerkt zich door uitgestrekte bossen, waartussen zich heidenen en stuifzanden bevinden.

Kenmerkende soorten voor de droge zandgronden in het algemeen en daarmee ook voor de Utrechtse heuvelrug zijn onder meer de alom bekende struikheide, de zandhagedis, hazelworm, das en boommarter. Diverse dagvlindersoorten zoals boomblauwtje, citroenvlinder en kleine vuurvlinder zijn met name talrijk op de schralere, vaak drogere zandgronden in de kruidenrijke overgangszone tussen bos en grasland.

Oppervlaktewater is vrij schaars aanwezig op de Utrechtse Heuvelrug. Plaatselijk liggen enkele vennen, maar het gebied is over het algemeen droog. Daar waar water is te vinden, zijn vaak bijzondere soorten te vinden, zoals de venwitsnuitlibel en poelkikker.

Ambitie Utrechtseweg Sortie 02-N

Om te komen tot een gebied dat in ecologisch opzicht past binnen de omgeving, moet allereerst gekeken worden naar de gebieden die grenzen aan het plangebied. Aansluiting van het plangebied op deze omliggende gebieden zorgt voor een goede kans op vestiging van de meer kritische soorten die al in de omgeving in vergelijkbaar habitat aanwezig zijn.

Rond het plangebied zijn uitgestrekte bossen aanwezig van een vergelijkbare opbouw als het bos in het plangebied zelf, maar op relatief korte afstand bevinden zich daarnaast grote heidevelden. Met het creëren van een meer diverse leefomgeving in het plangebied waarbij wordt gestreefd naar de aanwezigheid van enerzijds het bestaande bos en anderzijds een overgangszone richting schraal grasland en heide, is veel winst te behalen.

Ondanks de relatief kleine schaal van het plangebied is vestiging van met name de mobiele en minder zeldzame soorten zoals de kleine vuurvlinder op korte termijn een realistisch doel. Wanneer de overgangszone tussen bos en grasland zich heeft kunnen ontwikkelen behoort zelfs vestiging van de hazelworm en zandhagedis tot de mogelijkheden.

Om de bovenstaande ecologische verrijking te realiseren moeten keuzes worden gemaakt rond de inrichting van het gebied. Zo kan er worden gekozen om een open ruimte te creëren die overgaat in grasland met heidevegetatie. Dit heischraal grasland zou over kunnen lopen in een zoomvegetatie met onder meer lijsterbes en vuilboom, om uiteindelijk over te gaan in een bosvegetatie zoals deze momenteel aan de randen van het plangebied aanwezig is.

Een belangrijke voorwaarde om de potentie van het aanwezig bosareaal op te waarderen, is de inperking van de begroeiing van Amerikaanse eik, die thans het gebied overheerst. De ecologische waarde van deze boomsoort ten opzichte van bijvoorbeeld de inlandse zomereik is zeer beperkt. Dit is onder meer herkenbaar aan het aantal nachtvlinders dat van deze boomsoorten gebruik maakt als waardplant. Zomereik is als waardplant voor diverse nachtvlindersoorten veel waardevoller dan de Amerikaanse eik.

Ook voor het bodemleven en de ontwikkeling van een gevarieerde ondergroei is de Amerikaanse eik van negatieve invloed. Het afgevallen blad verteert zeer traag, waardoor een verstikkende en verzurende optreedt. Dit is in veel mindere mate het geval bij inlandse boomsoorten. Inperking van de begroeiing met Amerikaanse eik is daarom één van de kernpunten in de opwaardering van het bosareaal.

Een grote verbetering, ook in termen van landschapsarchitectuur, is te behalen met het creëren van een meer natuurlijke overgang tussen het bestaande bos en een open ruimte door realisatie van een nieuwe zoom van het bos. Dit kan zowel rondom de nieuwe bebouwing als aan de noordzijde van het terrein, de overgang naar de Vlasakkers, het terrein van defensie.

Een belangrijke waarde wordt vertegenwoordigd door de noord-zuid verbinding die het plangebied vormt. Behoud van deze verbinding is essentieel, onder andere voor de das die nu en dan het plangebied aandoet. Deze verbinding is te behouden door langs de westgrens van het plangebied een dichte bosstrook te behouden of te ontwikkelen, waarbij er voor moet worden gezorgd dat uitstralende verlichting en visuele verstoring door bewegingen zoveel als mogelijk moeten worden beperkt. Daartoe dient een corridor met een breedte van 50 meter te worden gerealiseerd langs de westzijde van het plangebied.

Ter plaatse van de sortie was in het verleden een aarden wal met eikenhakhout gesitueerd. Het terugbrengen van deze aarden wal heeft zowel in cultuurhistorisch opzicht als in ecologisch opzicht meerwaarde. Enkele andere waardevolle bomen, zoals een aantal dennen, een groepje inlandse eiken en sparren zijn ook de moeite waard om de ruimte te geven voor verder wasdom en om karakter te geven aan het landschap.

Niet alleen de onbebouwde delen van het perceel kunnen ecologisch waardevol zijn. Ook de bebouwing kan fungeren als leefgebied voor verschillende diersoorten. Met name vleermuizen (het meest reëel zijn in het plangebied de gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis en laatvlieger te verwachten) hebben veelvuldig hun verblijfplaats in gebouwen. Het inbouwen van permanente vleermuiskasten is een eenvoudige manier om een gebouw potentie te geven voor deze soorten. Evenwel kunnen ook ruimten worden gecreëerd achter bijvoorbeeld betimmeringen, in dilatatievoegen en in andere kieren.

Verschillende soorten broedvogels bouwen hun nest in gebouwen. Hierbij wordt eerst gedacht aan soorten met een jaarrond beschermde nestplaats zoals huismus en gierzwaluw, maar diverse andere broedvogels maken eveneens van gebouwen gebruik als broedplaats. Ook voor broedvogels zijn speciale inbouwstenen verkrijgbaar, maar voor deze soortgroep geldt dat door kleine aanpassingen in de opbouw van een gebouw diverse mogelijkheden zijn te realiseren. In samenspraak met de landschapsarchitect zal een landschaps- en natuurontwerp voor het gebied opgesteld worden, waarbij specifieke aandacht wordt besteed aan de noord-zuidverbinding.

In het kader van de voorgenomen ecologische ontwikkelingen is een Programma van Eisen opgesteld, waarin deze plannen verder zijn uitgewerkt (Zeep Architecten, 2018).

9 Bronnen

9.1 Literatuur

BIJ12, 12 juli 2017. Kennisdocument Gewone dwergvleermuis 1.0. Publicatienummer BIJ12-2017-004

Bos, F., M. Bosveld, D. Groenendijk, C. van Swaay, I. Wynhoff, De Vlinderstichting, 2006. De dagvlinders van Nederland, verspreiding en bescherming (Lepidoptera: Hesperioidea, Papilionoidea). – Nederlandse Fauna 7. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & European Invertebrate Survey – Nederland, Leiden.

Broekhuizen, S., K. Spoelstra, J.B.M. Thissen, K.J. Canters & J.C. Buys (redactie), 2016. Atlas van de Nederlandse zoogdieren. – Natuur van Nederland 12. Naturalis Biodiversity Center & Eis Kenniscentrum Insecten en andere ongewervelden, Leiden.

Creemers, R.C.M. & J.J.C.W. van Delft (RAVON) (redactie) 2009. De amfibieën en reptielen van Nederland. – Nederlandse Fauna 9. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & European Invertebrate Survey – Nederland, Leiden.

Dietz, C., O. von Helversen & D. Nill, 2011. Vleermuizen Alle soorten van Europa en Noordwest-Afrika. Vertaling en bewerking PHC Lina. De Fontein/Tirion Uitgevers BV, Utrecht.

Nederlandse Vereniging voor Libellenstudie, 2002. De Nederlandse libellen (Odonata). – Nederlandse Fauna 4. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & European Invertebrate Survey – Nederland, Leiden.

Netwerk Groene Bureaus, 2017. Vleermuisprotocol 2017

Netwerk Groene Bureaus, 2017. Soortinventarisatieprotocollen in het kader van de Wet natuurbescherming (versie juli 2017)

SOVON Vogelonderzoek Nederland, 2002. Atlas van de Nederlandse Broedvogels 1998-2000. – Nederlandse Fauna 5. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & European Invertebrate Survey – Nederland, Leiden.

9.2 Websites

Verspreidingsatlas planten

Via www.verspreidingsatlas.nl/planten

Nationale Databank Flora en Fauna

Via www.ndff-ecogrid.nl/

Bijlage A. Overzicht algemene vrijstellingen

Tabel 1 | Overzicht vrijgestelde soorten Provincie Utrecht

Soortgroep	Nederlandse naam	Wetenschappelijke naam
Zoogdieren	Aardmuis	<i>Microtus agrestis</i>
Zoogdieren	Bosmuis	<i>Apodemus sylvaticus</i>
Zoogdieren	Bunzing	<i>Mustela putorius</i>
Zoogdieren	Dwergmuis	<i>Micromys minutus</i>
Zoogdieren	Dwergspitsmuis	<i>Sorex minutus</i>
Zoogdieren	Egel	<i>Erinaceus europaeus</i>
Zoogdieren	Gewone bosspitsmuis	<i>Sorex areneus</i>
Zoogdieren	Haas	<i>Lepus europeus</i>
Zoogdieren	Hermelijn	<i>Mustela erminea</i>
Zoogdieren	Huisspitsmuis	<i>Crocidura russula</i>
Zoogdieren	Konijn	<i>Oryctolagus cuniculus</i>
Zoogdieren	Ondergrondse woelmuis	<i>Pitymys subterraneus</i>
Zoogdieren	Ree	<i>Capreolus capreolus</i>
Zoogdieren	Rosse woelmuis	<i>Clethrionomys glareolus</i>
Zoogdieren	Tweekleurige bosspitsmuis	<i>Sorex coronatus</i>
Zoogdieren	Veldmuis	<i>Microtus arvalis</i>
Zoogdieren	Vos	<i>Vulpes vulpes</i>
Zoogdieren	Wezel	<i>Mustela nivalis</i>
Zoogdieren	Woelrat	<i>Arvicola terrestris</i>
Amfibieën	Bruine kikker	<i>Rana temporaria</i>
Amfibieën	Gewone pad	<i>Bufo bufo</i>
Amfibieën	Kleine watersalamander	<i>Lissotriton (Triturus) vulgaris</i>
Amfibieën	Meerkikker	<i>Pelophylax ridibundus (Rana ridibunda)</i>
Amfibieën	Middelste groene kikker / Bastaardkikker	<i>Pelophylax klepton esculentus (Rana esculenta)</i>

Bijlage B. Ter zake kundige

TER ZAKE KUNDIGE

Alle mitigerende maatregelen moeten worden begeleid en/of uitgevoerd door een ter zake kundige op het gebied van vleermuizen, jaarrond beschermde nestplaatsen en broedvogels. Voorafgaande aan de uitvoering van de gewenste werkzaamheden, dient te alle tijden de aannemer/uitvoerder de werkzaamheden af te stemmen met een ter zake kundige.

Het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit verstaat onder een deskundige een persoon die voor de situatie en soorten ten aanzien waarvan hij of zij gevraagd is te adviseren en/of te begeleiden, aantoonbare ervaring en kennis heeft op het gebied van soortspecifieke ecologie. De ervaring en kennis dienen te zijn opgedaan doordat de deskundige: op HBO-, dan wel universitair niveau een opleiding heeft genoten met als zwaartepunt (Nederlandse) ecologie; en/of; op MBO niveau een opleiding heeft afgerond met als zwaartepunt de Flora- en faunawet, soortenherkenning en zorgvuldig handelen ten opzichte van die soorten; en/of; als ecooloog werkzaam is voor een ecologisch adviesbureau, zoals een bureau welke is aangesloten bij het Netwerk Groene Bureaus; en/of; zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortbescherming en is aangesloten bij en werkzaam voor de daarvoor in Nederland bestaande organisaties. Alle medewerkers van Bureau Viridis voldoen aan de eisen van het ministerie en zijn ter zake deskundig.

VERZONDEN 02 DEC 2019

Ecologisch Adviesbureau Viridis B.V.
T.a.v. [REDACTED]
Randweg 30
4104 AC CULEMBORG

GESCAN

C43 10.12.2019

DATUM	2 december 2019	TEAM	Vergunningverlening Natuur en Landschap
ZAAKENMERK	Z-WNB-RI-REG-2019-1920	REFERENTIE	Servicebureau
NUMMER	8200B8C9	DOORKIESNUMMER	030-2583311
UW BRIEF VAN	22 november 2019	FAX	030-2583139
UW NUMMER	-	E-MAILADRES	servicebureau@provincie-utrecht.nl
BIJLAGE(N)	Tweede verzoek om aanvullingen	ONDERWERP	Verzoek aanvullende gegevens Wnb

Geachte [REDACTED]

Op 12 september 2019 hebben wij uw aanvraag om ontheffing van de Wet natuurbescherming ontvangen. De aanvraag heeft betrekking op locatie Utrechtseweg sortie 02-N te Amersfoort en is bij ons geregistreerd onder nummer Z-WNB-RI-REG-2019-1920. Bij eventuele correspondentie verzoeken wij u naar dit nummer te verwijzen.

Uw aanvraag voldoet, ondanks de aanvullingen van 22 november 2019 nog niet geheel aan de in de wetgeving gestelde eisen en/of de verstrekte gegevens zijn onvoldoende voor de beoordeling van de aanvraag. Daarom verzoeken wij u, om op basis van artikel 4:5 van de Algemene wet bestuursrecht (Awb), aanvullende gegevens te verstrekken. In de bij deze brief gevoegde bijlage is aangegeven welke gegevens wij nog verlangen.

Wij proberen in deze brief zo volledig mogelijk al onze vragen weer te geven. Echter kan het zo zijn dat tijdens de verdere beoordeling, bijvoorbeeld naar aanleiding van uw antwoorden op onze vragen, alsnog door ons aanvullende vragen worden gesteld.

Wij verzoeken u de gegevens digitaal zo spoedig mogelijk doch uiterlijk binnen 4 weken na verzenddatum van deze brief bij ons in te dienen. De beslistermijn wordt opgeschort op grond van artikel 4:15 van de Awb tot de dag waarop u de aanvraag heeft aangevuld, of de gestelde termijn ongebruikt is verstreken.

Indien u aan dit verzoek tot aanvullende gegevens geen gevolg geeft kunnen wij besluiten om op grond van artikel 4:5 van de Awb uw aanvraag buiten behandeling te laten.

Als u vragen heeft over de inhoud van deze brief kunt u contact opnemen met het Servicebureau, bereikbaar via bovengenoemd e-mailadres en telefoonnummer.

Hoogachtend,
Gedeputeerde Staten van Utrecht,
namens hen, [REDACTED]

Beleidsondersteunend medew. A
Team Vergunningverlening Natuur en Landschap
Domein Leefomgeving

Bijlage 1: Tweede verzoek om aanvullingen

In onze eerste brief om aanvullingen zijn vragen gesteld over het onderzoek naar de das en de inrichting van de corridor. In uw aanvullingen van 22 november 2019 geeft u aan de antwoorden op deze vragen te hebben verwerkt in een nieuwe versie van de Natuurtoets. Echter; niet op alle vragen kan het antwoord worden teruggevonden. Hierbij (opnieuw) het verzoek:

1. Een kaart met de positionering van de cameravallen. Het kaartje in paragraaf 4.2 lijkt weggevalen.
2. De locatie van de kleine dassenburcht. Het kaartje in paragraaf 4.2 lijkt weggevalen.
3. De conclusie dat de dassenburcht niet meer in gebruik is, is – op ons verzoek- enigszins gemotiveerd. Echter, onvoldoende duidelijk is gemaakt dat dit geen seizoensgebonden bijburcht of kraambucht kan zijn. Dat de ingangen ten tijde van het onderzoek vol met blad lagen, en niet open werden gehouden, betekend niet dat deze burcht permanent verlaten is. De provincie Utrecht hanteert dat als er gedurende een jaar een dassen in zijn geweest, deze burcht blijkbaar niet essentieel is voor het overleven van de clan. Deze conclusie lijkt echter nu nog niet zo snel getrokken te kunnen worden. Zijn de camera's nog steeds aanwezig of vinden er nog veldbezoeken plaats?